

NA CESTĚ S JEŽÍŠEM

Metodika k učebnici náboženství

Na cestě s Ježíšem

Metodika k učebnici náboženství pro děti ve věku 9-12 let

Autoři: Martina Orlovská, Jana Šaratová

Jazyková korektura: Zuzana Nakládalová

Vydalo Arcibiskupství olomoucké

První vydání, 2020

mail: katecheti@ado.cz

ISBN 978-80-85396-06-5

Milí katecheté,

berete do rukou učebnici, která je určena pro výuku náboženství jak jednotlivých ročníků (především 4. a 5. tř.), tak spojených tříd (3.-6. tř.). Jejím prostřednictvím je možné pracovat s dětmi, které už byly u prvního svatého přijímání, ale i s dětmi z nevěřících rodin. Pro děti nepokřtěné se učebnice stává prvním seznámením s osobností Ježíše a tyto děti jsou zvány k navázání vztahu s ním. Děti, které byly u prvního svatého přijímání, mají prostřednictvím jednotlivých hodin možnost své poznání Ježíše a svůj vztah s ním prohlubovat. Jak je možné kloubit všechny tyto skupiny a záměry dohromady? Učebnice počítá se dvěma skutečnostmi. První z nich je víra v to, že Boží slovo má moc oslovit všechny tyto děti a vstoupit do jejich životů a životů jejich rodin. Druhou z nich je osobnost katechety, který uvědoměle vede skupinku dětí a učebnici bere jako pomůcku na jejich společné cestě s Ježíšem.

Ročníkové cíle

- 1) Žáci se v jednotlivých hodinách blíže seznamují s osobností a posláním Ježíše z Nazareta.
- 2) Žáci promýšlejí svůj vztah k sobě samému, k Ježíši, lidem a církvi. Prostřednictvím každodenních drobných úkonů usilují o rozvoj těchto vztahů.
- 3) Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni se zodpovědně rozhodnout pro angažovanost ve společnosti a prostřednictvím každodenních drobných úkonů ji rozvíjet.

Jak se tato učebnice používá?

Cílem výuky není přečíst si všechny texty a vyplnit všechny úkoly.

Každá hodina má svůj cíl, k němuž lze dojít různými cestami. V učení nabízíme podněty. Katecheta si z nich podle složení třídy vybere, konkretizuje je a doplní. Katecheta není zaměřený na „probrání látky“, ale na cíl, který je zde vytyčen a který si katecheta sám podle složení dané třídy konkretizuje. Je-li to potřeba, může katecheta některé lekce rozdělit do dvou hodin a jiné zase vynechat.

Tento koncept se nesoústředí výhradně na znalosti, ale také na dovednosti a postoje.

Znalosti:

- žák zná vybrané novozákonní příběhy,
- na jejich základě je seznámen s pojmy a skutečnostmi důležitými pro křesťanský život,
- je schopen jednotlivé události či témata propojit s vlastním životem či se životem církve.

Dovednosti:

- žák je schopen číst biblické texty s porozuměním a pracovat s nimi a s tématy, které nabízejí,
- žák se učí mluvit o náboženských tématech a o své víře,
- žák rozvíjí schopnost modlit se,
- žák je schopen pracovat s biblickou mapou.

Postoje:

- žák je seznámen se základními křesťanskými postoji, uvědomuje si vlastní postoje a rozhoduje se o tom, jak tyto postoje aplikuje ve svém životě. Upevňuje si je například pomocí úkolů v týdenní výzvě.

Struktura hodin

NZ text udává hlavní téma

Rozvíjející aktivity

Uvedení do biblického textu

Mobil vede k modlitbě vlastními slovy

Společně přemýšlíme o Ježíšových slovech

Otázky k přemýšlení nad biblickým textem

Vysvětlení neznámých pojmů

Týdenní výzva pomáhá k vytváření dobrých návyků

Podnět pro život s Bohem.

Je vhodné, aby žáci biblické texty alespoň v některých hodinách četli přímo z Bible.

Doplňující aktivity: Metodika pro některé hodiny nabízí doplňující aktivity, většina z nich se váže k aplikaci, v níž najdete interaktivní biblickou mapu a PowerPoint prezentace.

	Název	Biblický odkaz	Téma	Průřezová témata	
1	Pojď za mnou	Mt 4,18–21	Ježíš nám nabízí své přátelství	Osobní vztah s Ježíšem	meziobří
2	Ježíš učí o Božím království	Mt 4,23; 5,1–12	Blahoslavenství	Mise	
3	Ježíš nás učí modlit se	Mt 6,6;7,7–8	Modlitba	Modlitba – pravidelnost	
4	Ježíš uzdravuje	Mk 10,46–52	Ježíš přichází do našich starostí	Modlitba – prosebná; Mise	
5	Ježíš vyhání zlé duchy	Mk 1,21–28	Ježíš je silnější než zlo	Rozlišování	
6	Ježíš nás vede k věčnému životu	Mt 19,16–22	Desatero	Rozlišování	
7	Ježíš zve ke spolupráci	Lk 9,10–17	Spolupráce	Mise	
8	Kým je Ježíš?	Mk 8,27–29	Mesiáš	Osobní vztah s Ježíšem	
9	Příprava na příchod Mesiáše	Mt 3,1–6	Obrácení	Rozlišování	advent
10	Zvěstování Mesiáše	Lk 1,26–38	Zvěstování	Modlitba – Anděl Páně	
11	Setkání Marie a Alžběty	Lk 1,39–56	Navštívení	Mise	
12	Boží Syn mezi námi	Mt 2,1–23	Boží Syn	Osobní vztah s Ježíšem	meziobří
13	Ježíš učí o nebeském království	Mt 13,45n	Podobenství o perle	Modlitba – vděčnost	
14	Ježíš náš učí stávat se bližními	Lk 10,25–37	Stát se bližním pro druhého	Mise	
15	Ježíš nás učí odpouštět	Mt 18,21–35	Odpuštění	Rozlišování	
16	Ježíš nás učí poslouchat Otce	Mt 21,28–30	Boží vůle	Mise	
17	Pokoušení na poušti	Mt 4,1–11	Pokoušení	Rozlišování	
18	Proměnění na hoře	Mt 17,1–9	Boží blízkost proměňuje náš život	Osobní vztah s Ježíšem; Mise	půst
19	Lazar z Betánie	J 11,1–44	Ježíš dává život	Modlitba – Credo	
20	Vjezd do Jeruzaléma	Lk 19,29–40	Ježíš tady přijíždí jako Král	Osobní vztah s Ježíšem	
21	Ježíš dává svůj život		Události Zeleného čtvrtku	Mise	
22	Ježíš svou smrtí otevírá nebe		Události Velkého pátku	Osobní vztah s Ježíšem	
23	Ježíš vstal z mrtvých!	J 20,11–18	Ježíš je živý	Osobní vztah s Ježíšem	Velikonoce
24	Ježíš se zjevuje učedníkům	J 21,1–17	Farnost	Mise	
25	Ježíš posílá Ducha Svatého	Sk 1,14;2,1–11	Církev	Osobní vztah s Duchem Svatým	
26	Život církve	Sk 2,14–41	Křest	Mise	
27	Ježíš povolává Šavla	Sk 9,1–18	Pronásledování	Modlitba – přímlovná	
28	Misijní cesty apoštola Pavla		Misie	Mise	
29	Pavlovy dopisy		Ovoce Ducha Svatého	Osobní vztah s Duchem Svatým	
30	Nové nebe a nová země	Zj 21,1–5	Nebeský Jeruzalém	Osobní vztah s Ježíšem	

Celky	Cíle celků
JEŽÍŠ NÁS ZVE K NÁSLEDOVÁNÍ	1) Znalosti: Žák vysvětlí, kdo je Ježíš, v čem spočívala jeho činnost a jeho učení. 2) Postoje: Žák rozvíjí svůj vztah s Ježíšem a na jeho základě si zvnitřňuje hodnoty jako důvěra, společenství, spolupráce a prosociální jednání. 3) Dovednosti: Žák se orientuje v Bibli, samostatně v ní vyhledává, pracuje s biblickými texty, vyhledává v biblické mapě.
PŘÍPRAVA NA PŘÍCHOD MESIÁŠE	1) Znalosti: Žák vysvětlí, že Ježíš je proroky slíbený a SZ lidem očekávaný Mesiáš. Převypráví události, které předcházely Ježíšovu narození. 2) Postoje: Žák do svého žebříčku hodnot zařazuje tyto hodnoty: obrácení, otevřenost a poslušnost vůči Bohu, chvála a děkování Bohu za dobro, které od něj dostává, postoj služby vůči bližním. 3) Dovednosti: Žák se zdokonaluje v porozumění biblickým textům a v práci s biblickou mapou.
JEŽÍŠ JE BOŽÍ SYN A UKAZUJE NÁM CESTU K OTCI	1) Znalosti: Žák vysvětlí a obhájí, že Ježíš je Syn Boží, jeho cílem je přivést lidi ke společenství s Otcem do nebeského království a ve svém učení vysvětluje základní principy života v tomto království. 2) Postoje: Žák do svého žebříčku hodnot zařazuje hodnoty láska k bližním a odpuštění, oceňuje hodnotu sebezáporu a přijímá zodpovědnost za rozvoj své osobnosti. 3) Dovednosti: Prostřednictvím drobných kroků v týdenní výzvě si žák osvojuje návyk konání dobra i ve chvílích, kdy přicházejí těžkosti.
JEŽÍŠ SE PŘIPRAVUJE	1) Znalosti: Žák vysvětlí, v čem spočívá vrchol Ježíšova mesiášského poslání, propojuje jednotlivé biblické události s děním při liturgii nebo v osobním životě. 2) Postoje: Žák ocení význam poslušnosti vůči Božímu slovu. 3) Dovednosti: Žák se učí hledat oporu v Bohu a procvičuje se v prosociálním jednání.
JEŽÍŠ PŘINÁŠÍ NOVÝ ŽIVOT	1) Znalosti: Žák popíše a vysvětlí Ježíšovo jednání po zmrtvýchvstání, vč. seslání Ducha Svatého a pokládání základních stavebních kamenů při vzniku církve. 2) Postoje: Žák zvnitřňuje hodnoty společenství a proaktivity a na jejich základě koriguje své jednání. 3) Dovednosti: Žák rozpoznává přítomnost Ježíše a Ducha Svatého v životě svém i životě církve.

1. POJĎ ZA MNOU

Cíl hodiny

Žák chápe, že Ježíš je stále živý, zná jej a zve k následování.

Na biblické mapě najde Galileu, Galilejské moře a město Kafarnaum.

Metodika

Uvedení

V tomto školním roce budeme poznávat život Božího Syna, Ježíše Krista, který přišel z nebe na zem, aby každého z nás pozval do Božího království. Budeme naslouchat a číst Boží slovo v Bibli, poznáme místa, kde Ježíš žil a působil, a lidi, které potkával.

Pokud katecheta v minulých letech s žáky probíral Bibli, mohou si zopakovat, co už o ní vědí. Naučit se či zopakovat si, jak se v ní vyhledává.

Katecheta může tuto hodinu rozdělit na dvě, v nich může žákům představit také biblickou knihovnu a biblickou mapu.

Boží slovo

Ježíš jde kolem Galilejského moře a oslovuje rybáře. Bůh prostě přijde a osloví, člověk pozná Boží hlas a jde za ním a cestou ho poznává.

Diskuse k otázkám

Dopiš k postavám jména. Katecheta žáky upozorní, aby si všimli, kolik postav je v loďce. Podle toho poznají, o které postavy se jedná. (Žák díky tomuto textu a aktivitě poznává 4 konkrétní Ježíšovy učedníky.)

K čemu je Ježíš zve? Ježíš rybáře zve k tomu, *aby byli s ním.* V jeho blízkosti porozumí plánu, který pro ně Bůh připravil. (Žáci si do sešitu zapíší text v kurzivě. Katecheta může v diskusi tuto myšlenku rozvinout dál.)

Práce s mapou

Katecheta seznámí žáky s biblickou mapou. Žáci na mapě hledají Galileu, Galilejské moře a Kafarnaum.

Inspirace k duchovnímu životu

Jaké je to dobrodružství? Je to budování vztahu s živým Ježíšem a cesta do jeho království, o kterém se můžeme více dozvědět na stránkách evangelia. Ježíš s každým z žáků počítá při budování tohoto království.

Rozvíjející aktivity

1. POZVÁNÍ. Cílem tohoto úkolu je pomoci žákovi, aby si uvědomil, že Ježíš zve i osobně jeho k následování. Katecheta vede žáky poznání, že nejlepší je být na této cestě spolu s někým dalším, ať je to rodina, kamarádi nebo lidé z farnosti.

2. SVATÍ. Pokud žáci nikoho neznají, upozorní je katecheta na to, že učedníci, o kterých si dnes četli, se stali Ježíšovými přáteli. Zeptá se jich, jestli znají nějaké další učedníky nebo lidi z evangelia. Mohou si také připomenout křestní patrony, nebo komu je zasvěcený kostel, jaké sochy či obrazy v něm mohou vidět. Katecheta uzavře úkol tím, že v průběhu roku se budou s některými dalšími Ježíšovými přáteli seznamovat.

Doplňující aktivita

Seznámení na začátku roku

Někteří z Ježíšových učedníků byli rybáři. Hodně času trávili na jezeře lovením ryb. Jak ty rád trávíš svůj čas? Žáci mohou namalovat, jak rádi tráví svůj čas a pak své výtvary prezentovat, a tak se mezi sebou seznámit.

Mobil

Žáci mají na pracovních stranách učebnice namalovaný mobil. Na něm každý týden uvidí zprávu od Ježíše, na kterou mají zareagovat. Účelem této aktivity je podpořit osobní modlitbu žáků, kterou budou poznávat jako rozhovor s Ježíšem, a takto budou také rozvíjet svůj vztah s ním. Mají zakusit, že Ježíš zná, zajímá se o ně a nabízí jim svou pomoc.

Katecheta žáky ubezpečí, že své odpovědi nebudou číst nahlas. To, co sem napíší, je jejich zprávou pouze pro Ježíše.

Týdenní výzva

Katecheta připraví žáky na to, že je každý týden čeká výzva k práci na sobě. Povzbudí je k činnosti a očekávání výsledků. Tak žáci vstoupí do dobrodružství s Ježíšem. O svých snahách a výsledcích si budou povídat na začátku další hodiny.

Účelem dnešního úkolu je vrátit se doma k Bibli a procvičit si orientaci v ní, případně se s rodiči pobavit o tom, jestli mají doma Bibli, nebo proč ji nemají. Katecheta povzbudí žáky také k tomu, aby si v Bibli sami nebo s někým druhým našli úryvek z této hodiny a znovu o něm popřemýšleli.

2. JEŽÍŠ UČÍ O BOŽÍM KRÁLOVSTVÍ

Cíl hodiny

Žák poznává, že Ježíš nabízí mimořádné štěstí těm, kteří jej budou následovat. Chápe, že základem pro následování Ježíše je důvěřovat mu.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se ptá žáků, jak se jim dařilo v plnění domácího úkolu.

Metodika

Uvedení

Mnoho národů má ústavu, která je zakládajícím a nejvyšším zákonem. Všechny zákony dané země se sestavují podle ní. Blahoslavenství jsou takovou ústavou Božího království. Neříkají nám, jak se máme chovat, ale jak můžeme být šťastní, když dáme Boha na první místo. V tom je velký rozdíl! Dobrý příklad života v logice blahoslavenství nám dávají světci.

V této hodině se zaměříme na čtyři blahoslavenství. První, které je základní, rozvineme v první a druhé aktivitě, druhé blahoslavenství si žáci propojí s Terezií z Lisieux a blahoslavenství o čistém srdci

s Dominikem Saviem. Blahoslavenství tvůrců pokoje bude inspirací pro jejich týdenní výzvu.

Boží slovo

Ježíš přichází jako učitel. Učí o Božím království a o životě v něm. Začíná skrze blahoslavenství. Říká v nich, že Boží pohled na svět je jiný než ten náš. Říká, že v tomto pohledu a postoji spočívá opravdové a nikdy nekončící štěstí.

Diskuse k otázkám

Co znamená slovo blahoslavení? Toto slovo znamená mimořádně/božsky šťastní.

Pokud katecheta ví, že se žákům někdo posívá kvůli jejich víře, mohou si společně probrat poslední blahoslavenství: Šťastní jsou ti, kteří *jsou pronásledováni pro Pána Ježíše*. Někdy, když se snažíme o dobro, se nám stane, že se potýkáme s obtížemi. Tito blahoslavení vědí, že i když se jim lidé posmívají, Bůh je s nimi, má je rád a neopustí je.

Práce s mapou

Žáci na mapě hledají horu blahoslavenství. Zopakují si, kde leží Galilea, Galilejské moře a Kafarnaum.

Inspirace k duchovnímu životu

Sněhové pusinky

Máš rád sněhové pusinky, které se rozplývají na jazyku? Teď vám přečtu recept, podle kterého se dají připravit:

Recept na sněhové pusinky

Jsou k tomu potřeba suroviny: cukr, vaječné bílky.

Misky, šlehač, pečicí trouba, zdobící sáček, pečicí plech, váha.

Umět číst, zručnost, znalost míry a váh.

- 140 g moučkový cukr
- 2 ks bílek

Z bílků vyšleháme tuhý sníh, přidáme moučkový cukr a dál šleháme nad parou do zhoustnutí. Nádobu z horké vodní lázně odstavíme a šleháme, dokud bílková směs nevychladne. Zdobícím

sáčkem vymačkáme na vymazaný, hrubou moukou vysypaný plech malé pusinky, které sušíme v mírně vyhřáté troubě asi 45 minut.

Co je lepší: číst recept, nebo si pochutnávat na pusinkách?

Čtení receptu může probudit naši chuť, až se nám začnou sbíhat sliny. Samotné pečení může být zábavné. Nic se ale nevyrovná tomu pochutnat si na upečené sněhobílé pusince.

Podobné je to se vším, co se týká Ježíše. Přemýšlet nebo povídat si o něm je jiné než být s Ježíšem a zažívat naplňování jeho příslibů v Božím království. To platí také o blahoslavenstvích.

Je důležité pozorně naslouchat, co v něm Bůh říká (to je jako číst recept). Pak se s Boží pomocí pokoušíme podle něho žít. Boží pomoc získáme z pravidelné četby Božího slova – při ztišení a naslouchání (pečení). Ze života s Bohem pak vycházejí sladké plody – jak to slyšíme například v blahoslavenství (to je to vychutnávání si sladkých pusinek).

Stejně jako pečení se nám na poprvé, podruhé nemusí povést, tak je to se životem podle Božího slova. Ti, kdo vytrvají v učení, nebudou zklamáni. Na toto učení se budeme celý letošní rok soustředit.

Rozvíjející aktivity

1. **BLAHOSLAVENÍ CHUDÍ V DUCHU.** Správné odpovědi: *Vědí, že jsou nedokonalí a zranitelní. Nejsou pyšní. Důvěřují Bohu. Špatné odpovědi: Mají málo peněz. Nic neumí a nic nedělají. Jsou nevzdělaní.* Katecheta s žáky rozebere, co znamenají jednotlivé výroky.

2. **DŮVĚRA.** Důvěřuji Bohu, když: **mu věřím, že mě má rád; mu svěřuji své starosti a problémy s vírou, že mi pomůže; se podle něj učím být dobrý; mu děkuji za vše dobré, co mě potkává, protože vím, že je to projev jeho lásky ke mně.** Katecheta upozorní žáky na zvýrazněná slovesa. Tato slovesa nám napovídají, jak jedním, když důvěřuji Bohu.

3. **DĚTI, KTERÉ NAŠLY BOŽÍ KRÁLOVSTVÍ.** Katecheta stručně seznámí žáky s životy těchto světců. Pomoci mu může prezentace v aplikaci. Cílem je, aby žáci poznaly, že i děti jsou pozvány ke svatosti. Poté

katecheta vyzve žáky, aby hledali, které blahoslavenství může být spojeno s Dominikem a které s Terezkou. Dominik – čisté srdce, Tereza – plačící.

Komentář k prezentaci: k dětství Terezie z Lisieux

Byla veselá, ale i tvrdohlavá holčička, která od malička milovala Pána Boha a snažila se mu dělat radost. V tomto věku se Tereza občas i vztekala, když se jí něco nelíbilo, ale po chvíli toho litovala a šla se omluvit. Nikdy nelhala. Byla velmi citlivá, proto často plakala. Moc ráda se modlila, a protože ještě nemohla chodit do kostela s ostatními, dělala si doma svoje pobožnosti.

Po té, co jí ve čtyřech letech umřela maminka, stala se tichou a často plakala. Po smrti maminky se stala přecitlivělou, bojácnou a tichou, všechno ji rozplakalo. Toto období trvalo až do jejích 14 let.

I v této těžké chvíli každé ráno odevzdala svoje srdce Pánu Bohu. Ráda se o něm vše učila. V této době, kdy už byla větší, chodila každý den s tatínkem navštívit Pána Ježíše ve svatostánku. V Lisieux bylo více kostelů a kaplí, tak každý den chodili jinam. Na těchto procházkách ráda obdarovávala chudobné lidi. Doma si pak ráda zalezla za postel a přemýšlela tam o Pánu Ježíši a věčném životě. Byla inteligentní a škola ji bavila, zato v praktických věcech byla nešikovná (v 11 letech se neuměla ani učesat). Měla pěkný vztah s tatínkem a sestrami, ale nikdy se jí nepodařilo najít si kamarádku. Nejlepším přítelem pro ni byl Ježíš. Toho měla ráda nade všechno.

Doplňující aktivity

Pantomima.

Žáci se rozdělí do skupinek. V nich si vyberou jedno blahoslavenství, které si nacvičí jako pantomimu. Poté předvedou ostatním a ti hádají, o které podobenství se jedná.

Provaz.

- jeden proti všem (Znázorňuje námahu, když věci děláme bez Ježíše.)

- stejný počet na obou stranách + k jedné skupině se přidá vyučující (Když je Ježíš s námi, jde všechno lépe.)

Týdenní výzva

Dnešní týdenní výzva se týká jednoho z blahoslavenství. Když ji žáci vezmou opravdově, stávají se důležitými Ježíšovými pomocníky při budování jeho království.

Katecheta se ptá žáků, o které blahoslavenství se jedná. Poté společně zkusí popřemýšlet, co všechno toto blahoslavenství může znamenat.

Katecheta povzbudí žáky k tomu, aby se doma sami nebo s nějakým druhým člověkem vrátili k celému textu, společně si přečetli a popřemýšleli o něčem z něj.

3. JEŽÍŠ NÁS UČÍ MODLIT SE

Cíl hodiny

Žák chápe, že základem pro rozvoj vztahu s Ježíšem je modlitba, vnímá důležitost pravidelné modlitby, formuluje vlastní modlitbu.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se ptá žáků, zda se doma vrátili k biblickému textu. S kým jej četli a co je u toho napadalo. Potom se jich zeptá, jak se jim podařilo někoho minulý týden potěšit. Byl to pro ně těžký, nebo radostný úkol? Ocení jejich snahu, i kdyby výsledek nebyl úplně ideální, a povzbudí je k dalším krokům společně s Ježíšem.

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků, kdo je to přítel. Dále se zeptá, jestli je dobré mít přátele a proč. Může mít obrázky různých scén a nechá žáky, aby řekli, jestli lidé na obrázcích jsou přáteli, nebo ne.

Přítel je ten, komu věřím tak, že se mu mohu svěřit se svými radostmi, bolestmi i tajemstvími. K tomu, abychom takové přátelství vytvořili,

potřebujeme čas být spolu, mluvit spolu o tom, co prožíváme. Dnes se budeme zamýšlet nad modlitbou, kterou prohlubujeme naše přátelství s Bohem.

Boží slovo

V minulých hodinách žáci slyšeli o tom, že Ježíš zve k následování. To znamená, zve do Božího království, zve na cestu svatosti. Jak to ale zvládnout? Důležitou pomůckou na této cestě je modlitba. Modlitba je rozhovorem s Bohem. Ježíš nás učí, že Bůh je náš Otec a můžeme se mu svěřovat se vším, co v sobě nosíme. Prosit jej o pomoc, když si nevíme rady.

Diskuse k otázkám

Kdo je tím Otcem, o kterém Ježíš mluví? Je to Bůh. On je naším nebeským Otcem. Stejně jako Ježíš je naším bratrem a přítelem. To, že je Bůh náš Otec, znamená, že nás má rád a že se o nás stará.

Jak se máme modlit? Zavři dveře, to znamená: vypni televizi, počítač, odlož mobil a soustřeď se teď na to, že je tady Bůh a je tady jenom pro tebe. Modlitba je rozhovorem s Bohem. V této chvíli můžeme s důvěrou a upřímně Bohu říci všechno, co máme na srdci. I to, co se bojíme říct lidem nebo to, co je jenom naše tajemství. *On vidí všechno, co je skryté:* dobré i zlé. Když mu řekneme ty dobré věci, raduje se společně s námi. Když mu svěříme ty zlé, pomůže nám je vyřešit.

Proste. Můžeme jej prosit s důvěrou, že on se skutečně postará.

Hledejte. Asi jste už zažili, že nevíte, jak něco vyřešit. Společně s Bohem můžeme hledat správná řešení na situace, které prožíváme. Hledat můžeme také Boha ve svém životě. Kde se v něm nachází? Je v mém životě místo pro Boha? Když jej najdu, najdu s ním i počátek Božího království, do kterého nás Ježíš zve.

Tlučte. Tluče se vždy na zavřené dveře. Tlučte znamená usilujte o všechno dobré: o věrnost Bohu, o dobré vztahy s lidmi; a Bůh vám pomůže. Na Boha tlučeme vytrvalou modlitbou.

Modlitba je někdy snadná: je to rozhovor s Otcem, který nás má rád. A někdy je velice těžká: jsou to prosby, hledání, usilování.

Ježíš nás naučil jednu konkrétní modlitbu. Znáš ji? Otče náš. V této modlitbě nám dal Ježíš praktický návod pro naši modlitbu. Proto je

dobré se tuto modlit pomodlit vždy večer na konci naší rozmluvy s Bohem.

Kdy a kde se máme modlit? Modlit se můžeme kdykoliv a kdekoliv. Pro rozvoj našeho přátelství s Bohem je důležité modlit se pravidelně.

Inspirace k duchovnímu životu

Když chceš být blízko Bohu, potřebuješ se učit modlitbě. Katecheta vysvětlí žákům, že dobrou modlitbu může podpořit připravené prostředí: Při psaní úkolů ti pomáhají k soustředění klid, pohodlná židle, pevný stůl a psací potřeby. Při modlitbě ti může pomoci, když si uděláš na tichém místě „modlitební koutek (komůrku)“. Můžeš tam mít věci, které ti pomohou (kříž, svíčka, Bible, soška, obrázek, připravené modlitby). Když tam budeš přicházet pravidelně ráno a večer, uvidíš, že se s Bohem postupně stanete blízkými přáteli.

Slovníček

Katecheta může s žáky vyhledat zmíněné či jiné žalmy v Bibli, společně je přečíst, probrat, nechat je napsat vlastní žalm.

Rozvíjející aktivity

1. KOMŮRKA

Katecheta může společně s žáky komentovat, rozvíjet a doplňovat jednotlivé možnosti. Zdůrazní, že nejdůležitější je připravenost našeho srdce.

2. ZAMOTANÁ PÍSMENKA

Touhu.

3. ŽALM 42

Katecheta vyzve žáky, aby v Bibli našli Žalm 42, společně si jej přečtou a rozeberou. Společně hledají, o čem tento žalm je, jak na ně působí, co jim říká, co znamenají jednotlivá slova apod. Poté si každý žák vybere slovo, které je podle něj v žalmu nejdůležitější, napíše je do sešitu a doplní ilustrací. Žáci si ilustrace mohou vzájemně představovat a vysvětlovat.

4. MŮJ ČAS S BOHEM

Katecheta vede žáky k tomu, aby si zapsali či určili, v jakou dobu či příležitost se každý den setkají s Bohem (*v 7.00, poté, co vstanu, když jdu ze školy, při mši svaté, než jdu spát, ve 20.00 apod.*)

Týdenní výzva

Účelem této aktivity je podpořit pravidelnou modlitbu žáků. Katecheta si s žáky podrobně projde modlitbu podle karty v příloze. Vysvětlí jim, že tato „týdenní výzva“ se nemá týkat jenom tohoto týdne, ale v tento týden má začít a pokračovat až do konce školního roku. Katecheta vysvětlí žákům, že pravidelná modlitba není povinností, ale nutností, když chceme udržovat a rozvíjet své přátelství s Bohem.

4. JEŽÍŠ UZDRAVUJE

Cíle hodiny

Žák na základě porozumění biblickému textu vysvětlí, že Ježíš má moc a touhu pomáhat lidem v jejich starostech. V tomto Ježíšově jednání současně vidí vzor, zařazuje si je do svého žebříčku hodnot a snaží se tuto hodnotu zařadit do svého jednání.

Žák najde na mapě Jericho.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se ptá žáků na jejich týdenní zkušenost s modlitbou. Dařila se jim pravidelná modlitba? Připravili si pro ni nějaké místo? Jak ji prožívali? Co pro ně bylo nejtěžší? Šlo by tomu příště nějak předejít?

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků, jaké různé starosti mohou lidé mít, co všechno je může trápit. Může je nechávat odpovědi zapisovat na tabuli. Také lidé v evangeliích měli různá trápení. Někteří z nich uslyšeli, že by jim mohl pomoci Ježíš. Znáte někoho takového?

Boží slovo

Ježíš přichází jako lékař. Lékař pro tělo i pro duši. On dokáže uzdravit všechno, co nás v životě trápí.

Diskuse k otázkám

Jaká slova Bartimaios volal na Ježíše? „Synu Davidův, Ježíši, smiluj se nade mnou!“ Katecheta s žáky dále rozvíjí diskusi, co znamená pojem „Syn Davidův“. Odpověď viz slovníček. Bartimaios svým oslovením projevuje svou víru, že Ježíš je slibovaným mesiášem. (Více o tom, co znamená „mesiáš“, budou žáci probírat v 8. hodině.)

Jak reagovali lidé na jeho volání? Katecheta provede žáky všemi reakcemi: nejprve ho možná přehlíželi, pak okřikovali. Na Ježíšovu výzvu jej zavolali k Ježíši. Mají žáci někdy stejnou zkušenost, že je někdo okřikuje? Proč je lidé okřikují? Jak se při tom cítí? Dokázali by přes toto okřikování druhých lidí jít za Ježíšem? I přes posměch jej následovat?

Práce s mapou

Žáci na mapě hledají Jericho.

Inspirace k duchovnímu životu

Katecheta dětem vysvětlí, že Ježíš často odpovídá jinak, než jak si to představujeme. To, že hned nevidíme reakci, neznámá, že nás Ježíš neslyší nebo že je mu to jedno. Musíme se naučit být vnímaví na jeho odpovědi. Ježíšovy odpovědi jsou trojího charakteru:

- Dám ti to.
- Dám ti to, ale později.
- Dám ti něco mnohem lepšího.

Rozvíjející aktivity

1. KŘÍŽOVKA

1. Co dělal Bartimaios, aby si ho Ježíš všiml? *Volal.*
2. Jak nazýval Bartimaios Ježíše? *Synu Davidův.*
3. Co zachránilo Bartimaia? *Víra.*
4. Čí byl Bartimaios syn? *Timaiův.*
5. Co udělal Bartimaios se svým pláštěm? *Odhodil.*

6. Kde seděl Bartimaios? *U cesty.*

Tajenka: *Odvahu*

2. ODVÁŽNÝ SVATÝ: OTEC PIO Z PIETRELCINI

Katecheta seznámí žáky s osobností P. Pia. Pomůže mu k tomu prezentace v aplikaci.

- a) hodně zpovídal
- b) nechal postavit nemocnici

Doplňující aktivita

Potřebuješ oči?

Vyberte jednoho ze skupiny, který bude mít zavázané oči. Postupně mu podávejte každý jednu ruku. Jeho úkolem je poznat po hmatu, komu ruka patří. Obdoba: Poznávání podle vlasů.

Týdenní výzva

Průřezovým tématem této hodiny je pomoc. Ježíš přichází, aby nám pomohl. Věříme tomu? Žádáme ho o pomoc?

- Uvědomujeme si, kolikrát v životě nám někdo pomohl? Všimáme si toho, jak nám druzí pomáhají? Jsme za to vděční, nebo to bereme jako samozřejmost? (viz mobil)
- Jsme zvyklí i my pomáhat? Když si nevšimáme toho, že někdo v naší blízkosti potřebuje pomoc, jsme stejně slepí jako ten žebrák. K následování Ježíše patří i všímavost a ochota pomoci druhému. A na to se zkusme tento týden zaměřit. Katecheta vysvětlí slovo „nezištně“. A současně s žáky probere, že ne každá pomoc je dobrá: pomoc krást, podvádět, dělat lumpárny apod.

Katecheta povzbudí žáky k tomu, aby se opět sami nebo s nějakým druhým člověkem vrátili k celému textu, společně si přečetli a popřemýšleli o tom, jak nám Ježíš v životě pomáhá a jestli máme odvahu jít za ním, i přes posměšky druhých.

5. JEŽÍŠ VYHÁNÍ ZLÉ DUCHY

Cíl hodiny

Žák na základě práce s biblickými texty reflektuje existenci zlých duchů. Vysvětlí, kdo jsou tito duchové, a navrhne, jak se chránit před jejich pokoušením.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se zeptá žáků, jak na tom v uplynulém týdnu byli se svým duchovním zrakem. Všimli si toho, že někdo potřebuje pomoc? Dokázali tomuto člověku také pomoci? Jak mu pomohli? Bylo to těžké? Udělali by to znova?

Metodika

Uvedení

Katecheta může začít například otázkami: Už se vám stalo, že na vás někdo zaútočil? Zlý pes, nebo zlý člověk? Co jste dělali? My se dnes budeme zabývat tím, že na nás utočí i zlí duchové a co máme proti tomu dělat.

Boží slovo

V evangelním úryvku se setkáváme se zlým duchem. Kdo jsou zlí duchové a kde se vzali? Viz slovníček a fialový rámeček. Katecheta může se žáky zopakovat příběh prvních lidí a jejich selhání, když se nechali zlákat hadem/zlým duchem.

Diskuse k otázkám

Který den Ježíš učil a kde? Učil v sobotu. Sobota je pro židy dnem modlitby a odpočinku, podobně jako pro křesťany neděle. Je to den, kdy se nepracuje. Ježíš často právě v sobotu uzdravoval a někteří židé mu vyčítali, že pracuje. Neuvědomili si, že uzdravování není pro Ježíše práce, ale je to součást jeho modlitby – jeho rozhovoru s Otcem. Učil v synagoze, to je místo, kde se židé scházeli ke společné modlitbě a četbě Božího slova, podobně jako se křesťané scházejí v kostele.

Proč lidé žasli nad Ježíšovým učením? Protože jeho slova měla moc. Vnímali, že to, co říká Ježíš, nejsou jenom nějaké řeči, ale je to velmi důležitá pravda a to Ježíš dokazoval i svými skutky. Ježíšovo slovo mělo moc uzdravovat i vyhánět zlé duchy. Je to opět důsledek Ježíšova důvěrného života s Otcem.

Kdo na Ježíše začal v synagoze křičet? Katecheta vede žáky v hledání, kdo na Ježíše křičel: zlý duch, nebo posedlý člověk? Přivádí je k tomu, že zlý duch, který k tomu však potřebuje ústa člověka. Stejně jako Bůh rád dělá dobro skrze lidi, kteří jsou jeho přátelé, tak i zlý duch rád škodí skrze lidi. Je důležité umět se bránit zlému duchu, aby skrze nás nemohl škodit. Katecheta vede žáky k zamyšlení nad tím, jak skrze nás zlý duch škodí lidem? Např. hádám se s někým, nadávám mu, posmívám se mu, ruším při výuce, předvádím se, popichuji souseda apod. Jak se můžeme bránit proti těmto pokušením? K tomu nás dovede aktivita na 2. straně.

Rozvíjející aktivity

1. BOŽÍ ZBROJ

Komentář k úryvku:

A tak hleďte svou sílu v Pánu, v jeho všemohoucnosti. Oblečte se do plné výzbroje Boží, abyste mohli čelit ďáblovým nástrahám. Vedeme přece zápas ne proti nějaké obyčejné lidské moci, ale proti knížatům a mocnostem, proti těm, kteří mají svou říši tmy v tomto světě, proti zlým duchům v ovzduší. Proto vezměte na sebe plnou Boží výzbroj. Jen tak budete moci odolat, až bude zle, všecko překonat a obstát. Stůjte tedy pevně, opásání kolem beder životem podle pravdy, oblečení pancířem spravedlnosti, obuti odhodlaností, jakou dává evangelium pokoje. Vždy se hned chraňte vírou jako štítem. Tak budete moci uhasit všechny ohnivé střely zlého ducha. Vezměte také přilbu spásy a meč Ducha, to je slovo Boží. Při každé příležitosti prostě a modlete se, jak to vnuká Duch. Buďte v tom velmi bdělí a vytrvale se modlete za všechny křesťany. (Ef 6,10–18). (český liturgický překlad)

PRAVDA – opasek: je základem k boji, protože slouží k držení meče. Být pravdivý je základním požadavkem k tomu, abychom obstáli v boji se zlem. Co je to pravda nás učí Ježíš.

SPRAVEDLNOST – pancíř (brnění): chrání celé tělo. Stejně tak, když budeme jednat spravedlivě, bude nás to chránit před vlivem zlého ducha.

ODHODLANOST – obuv: když se člověk obuje, je připravený jít. Stejně tak mají být křesťané (Ježíšovi přátelé) odhodlaní v odolávání zla a konání dobra.

VÍRA – štít: chrání před přímými výpady protivníka. Stejně tak víra nás chrání proti pokušení. Základní pokušení: nedůvěřovat Bohu, tomu, že on nás má rád, a nechtít jednat podle toho, co nám říká. Tomuto pokušení podlehl první lidé.

SPÁSA – přilba: ochraňuje hlavu, centrum, odkud do celého těla přicházejí informace, co má dělat. Proto nasadit si helmu je velmi důležité. Stejně tak přijmout Ježíšův dar spásy (katecheta řekne žákům, že k tématu spásy se vrátí ještě v dalších hodinách).

BOŽÍ SLOVO – meč: prostředek na ochranu i útok. Rozdíl mezi Božím, a lidským slovem je v tom, že v Božím slově je mimořádná síla a také mimořádná moudrost. Proto se letos v náboženství zabýváme právě Božím slovem.

2. POSTAV SE PROTI NEPŘÍTELI

Katecheta vede žáky k tomu, aby sami hledali řešení. Když navrhnou nějaké nevhodné řešení, ukazuje jim důsledky.

Možné odpovědi:

- se posmíval druhým lidem – učil se je mít rád, udělal pro ně něco dobrého, pomodlil se za ně....

- odmítl rodičům – byl vděčný za to, že má rodiče a za vše, co pro něj dělají...

- provokoval spolužáky nebo učitele – zajímal se o to, co se má ve škole naučit... Jednou to bude pro něj důležité...

- něco ukradl – poděkoval Bohu za věci, které má; učí se radovat z toho, co má....

Prostřednictvím diskuse o Honzovi vede katecheta žáky k hledání reakcí na pokušení, se kterými se potýkají.

Týdenní výzva

Boží rytíř umí včas odhalit zlého a ubránit se mu. Poznává jeho špatné rady a svádění. Okamžitě ho odmítne a neztrácí s ním čas, ale věnuje se dobru.

Katecheta povzbudí žáky k tomu, aby se opět sami nebo s nějakým druhým člověkem vrátili k celému textu, společně si přečetli a řekli si, jak se proti zlému duchu postaví.

6. JEŽÍŠ NÁS VEDE K VĚČNÉMU ŽIVOTU

Cíl hodiny

Žák vysvětlí a propojí následující skutečnosti: věčný život (život u Boha), život podle Desatera (základ pro tento život) a zpytování svědomí (zpětná vazba a nové nastartování). Žák se učí zpytování svědomí v tomto zorném úhlu.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta probere s žáky, jaké zkušenosti získali s odhalováním a odmítáním zlého. Může přidat svoje vlastní zkušenosti.

Metodika

Uvedení

V dnešní hodině se podíváme na to, co Ježíš radí člověku, který touží po věčném životě. Co byste mu poradili vy? A taky se dozvíme, co to znamená věčný život a jestli jej můžeme mít taky.

Boží slovo

V dnešním úryvku Ježíš ukazuje, že dodržování Desatera patří k následování Ježíše. Dokonalost pak spočívá v celkovém odevzdání se (včetně svého majetku, představ, emocí, schopností atd.) Bohu a jeho vůli, tj. jeho plánu s námi a tímto světem.

Diskuse k otázkám

Po čem toužil mladík z evangelia? Toužil po věčném životě. Proč asi?

Jak nám v životě pomáhají pravidla Desatera? Katecheta může s žáky probrat konkrétně jednotlivá přikázání, zde předkládáme jenom základní princip: Pravidla Desatera nás učí, že na prvním místě máme mít rádi Boha, jemu a jeho slovu důvěřovat. To nás přivede ke šťastnému životu. Potom máme mít úctu ke druhým lidem, k jejich životu, pověsti, majetku, také k přírodě, která je naším společným vlastnictvím. A v neposlední řadě máme mít úctu sami k sobě, ke svému tělu a svému majetku. Když by všichni lidé na zemi dodržovali tato pravidla, žilo by se nám tady opravdu moc dobře. Nebyly by žádné války, hádky, nikdo by nekradl a nezabíjel.

K jakému dalšímu kroku zve Ježíš mladíka? K dokonalosti, tj. ke svatosti. Říká mu: Rozděl se o svůj majetek. Rozděl se o to, co je tvé. Co je naším majetkem? Máme pár korunek, za které si koupíme čokoládu či jinou pochoutku, ale máme také zdravé ruce, které mohou pomáhat, nohy, které mohou pro něco zaběhnout, máme svůj čas, o který se můžeme rozdělit, aj. Ten, kdo se chce stát svatým, nesmí myslet jenom na sebe, ale musí se naučit dělit se s ostatními o to, co má.

Jak odpověděl mladý muž na Ježíšovu výzvu? Moc se mu nechtělo, a tak odešel smutný. Ale to neznamená, že už se nikdy nevrátil. Jenom nedokázal zareagovat hned. Někteří odborníci tvrdí, že tím mladíkem byl evangelista Marek a že se později přidal k Ježíšovým apoštolům, kteří po jeho smrti hlásali zvěst o Božím království v celém tehdejší světě.

Rozvíjející aktivity

1. DESATERO BOŽÍCH PŘIKÁZÁNÍ

Správné řešení úkolu:

4. Dal jsem ti rodiče, aby ti ukázali moji lásku.

2. V mém jménu je moc. Volej mě, když potřebuješ pomoci.

3. Čas, který mi daruješ, se ti neztratí.
1. Já jsem tvůj Bůh. Chci se o tebe starat.
9. Chci, aby si manželé byli věrni.
6. Čisté srdce uvidí mou tvář.
5. Život je dar, pomoz mi ho chránit.
7. Všechno, co potřebuješ, ti dávám já.
8. O každém se dá říct něco dobrého.
10. Pamatuj, že vděčnost je lékem na závist.

2. ÚCTA A LÁSKA

Katecheta rozebere s žáky pojmy úcta a láska:

úcta – vážím s něčeho

láska – jednání

Poté společně rozeberou jednotlivé obrázky: Proč si vážím stvořených neživých předmětů, např. propisky? Jak s ní zacházím?

Účelem tohoto cvičení není zbožšťovat věci, ale vést žáky k tomu, aby neničili majetek, netrápili zvířata, neznečišťovali přírodu, naplýtvali, nepohrdali starými lidmi, ale ke všem a všemu přestupovali s úctou a projevovali přiměřenou lásku.

Týdenní výzva

Účelem této týdenní výzvy je naučit žáky pravidelnému zpytování svědomí. Hřích zraňuje Boží život, který jsme dostali při křtu. Hřích je jako zranění. Lehčí zranění stačí vyčistit. Při zpytování svědomí včas vidíme zranění, která se ošetří lítostí, a ta těžší zpovědí. Žák má pochopit přínos zpytování svědomí. Zpytování svědomí by od tohoto týdne mělo být součástí večerní modlitby žáků. Nejedná se o „týdenní úkol“, který za týden skončí.

Katecheta povzbudí žáky k tomu, aby se opět sami nebo s nějakým druhým člověkem vrátili k celému textu, společně si přečetli a popovídali si o tom, co je pro ně těžké v následování Ježíše a co jim pomáhá.

7. JEŽÍŠ ZVE KE SPOLUPRÁCI

Cíle hodiny

Žák na základě práce s biblickým textem vysvětlí, že Ježíš nás zve ke spolupráci na svém díle. Ocení hodnotu spolupráce a zařazuje do svého žebříčku hodnot.

Žák najde na mapě město Betsaida.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta vede s žáky diskusi o jejich pravidelné modlitbě a o zpytování svědomí.

Metodika

Uvedení

Katecheta může začít otázkou: už jste někdy měli pocit, že po vás někdo něco chtěl a vy jste na to nestačili? Tento pocit zažívá každý člověk a zažili to i Ježíšovi apoštolové.

Boží slovo

Apoštolové se vrací z nějaké své první misijní cesty. Vyprávějí si, co zažili. Mají právo na odpočinek, ale přicházejí zástupy a je třeba se jim věnovat. Apoštolové jsou pravděpodobně unavení, ale přesto se zapojí do další spolupráce s Ježíšem. Jsou svědky toho, jak Ježíš jejich „málo“ rozmnožuje až v „nekonečně mnoho“.

Diskuse k otázkám

Jak se jim věnoval? Přijal je, mluvil o Božím království, uzdravoval, postaral se o ně, když měli hlad. Jak? Rozmnožil chléb a ryby. Ale co se stalo před tím? Dal apoštolům tento úkol. Oni si nevěděli rady. Neměli tolik jídla. Co byste na jejich místě udělali? Co řekli oni? Jak zareagoval Ježíš? Ježíš chtěl potřebovat apoštoly, chtěl je zapojit do svého díla. Když mu dali, co měli, mohl udělat ten zázrak. Najednou toho měli víc, než potřebovali.

Práce s mapou

Žáci na mapě hledají město Betsaida.

Rozvíjející aktivity

1. SKUTKY LÁSKY

Katecheta pomocí aktivity vede žáky k tomu, aby pochopili, že spolupráce s Ježíšem na jeho díle často spočívá v praktických maličkostech. (Pomoci mu může prezentace v aplikaci.) Vede je k zamyšlení, co jim z navrženého dělá radost a jak by oni sami byli schopni dělat radost druhým. Poté žáci samostatně vyplní připravená políčka.

2. POMÁHÁME

Katecheta nechá žáky vyluštit název organizace: Charita. Poté je prostřednictvím prezentace v aplikaci blíže seznámí s charitou a může přidat konkrétní informace o místní charitě.

Týdenní výzva

Při představování týdenní výzvy katecheta shrne, o čem se bavili v hodině.

Katecheta povzbudí žáky k tomu, aby se opět sami nebo s nějakým druhým člověkem vrátili k celému textu, společně si přečetli a povykládali si o tom, jak oni můžou zareagovat na Ježíšovu výzvu.

8. KÝM JE JEŽÍŠ

Cíle hodiny

Žák objasní pojem mesiáš, vysvětlí, jaký rozdíl je mezi světskými králi a Ježíšem a propojí látku s liturgickou slavností Ježíše Krista Krále.

Žák na mapě najde Cesareu Filipovu.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se ptá žáků, jak se jim dařilo v týdenní výzvě. Mohou se vrátit také k denní modlitbě a zpytování svědomí.

Metodika

Uvedení

Od začátku tohoto roku se v náboženství setkáváme s Ježíšem. V první hodině jsme zjistili, že nás zve na cestu s ním, pak jsme viděli, jak učí o Božím království a o modlitbě, jak uzdravuje, vyhání zlé duchy, vede k věčnému životu a zve ke spolupráci. Je toho už docela dost, co o něm víme. Dnes se nás stejně jako svých učedníků bude ptát, za koho ho pokládáme, tj. co si o něm myslíme a kým pro nás je.

Boží slovo

Lidé mají na Ježíše různé názory. Někteří jej mají rádi a uznávají za moudrého muže, jiní jej nenávidí a některým je lhostejný. Jeho učedníkům asi není jedno, co si o něm myslím všichni ti lidé a Ježíš to ví. Svou otázkou jim chce pomoci, aby se v tom sami lépe zorientovali.

Diskuse k otázkám

Co znamená Petrova odpověď? Židé v Ježíšově době očekávali mesiáše. Představovali si jej jako krále, který bude mít vojsko a s ním vyžene ze země cizí římské vojáky a stane se izraelským králem a za jeho kralování bude v zemi klid a mír a všichni se budou mít dobře. Tak si to mysleli i jeho učedníci. Ježíš potvrzuje, že on je Mesiáš, ale současně je učí, že jeho kralování bude o hodně jiné, než jak si to představují. (Více se toto téma bude rozvádět po Vánocích.)

Práce s mapou

Žáci na mapě najdou Césareu Filipovu.

Duchovní život dítěte

Katecheta se s žáky baví o tom, co to asi znamená, že Ježíš je králem celé země a celého nebe, a jak vypadá jeho vláda. Pomůže jim k tomu První aktivita na druhé straně učebnice. Poté se vrátí k myšlence, že tento velký král klepe na dveře jejich srdce a čeká, až oni se rozhodnou, jestli mu otevrou. Na základě znalostí z předchozích hodin se dobírají k tomu, jak mu můžou otevřít.

Rozvíjející aktivity

1. OPRAVDOVÝ KRÁL

Katecheta vede žáky k porozumění tomu, co znamená, že Ježíš je jiný král, než jakého očekávali židé a jaké známe z pohádek nebo ze světa. Na první pohled se zdá, že Ježíšova moc není tak velká, když se nenarodil v paláci, ale v jeslích. Zatímco králové vládou tak, že v ruce drží žezlo a rozhodují o tom, co jiní mají dělat, Ježíš slouží: léčí, vyhání zlé duchy, umývá nohy učedníkům. Králové mají na hlavách zlatou korunu, Ježíš korunu z trní, králové sedí na trůnu, Ježíš vládne z kříže. Jeho moc spočívá v lásce, která je silnější než smrt. Tak to vidíme na poslední dvojici. Zatímco pozemští králové umírají, Ježíš zůstává naživu jako vládce nad nebem i zemí, nad životem i smrtí. Království pozemských králů dříve či později zaniká, ale Ježíšovo království bude trvat vždy.

KRÁL – JEŽÍŠ JAKO KRÁL

Palác – jesličky

Žezlo – ruka, která pomáhá

Zlatá koruna – trnová koruna

Trůn – kříž

Hrob krále – vzkříšený Ježíš

2. PRINCEZNA PRO KRÁLE

Katecheta žáky seznámí se životem sv. Anežky České. Pomůže mu prezentace v aplikaci.

Doporučujeme využít knížku z edice Poznáváme naše světce: svatá Anežka Česká. K objednání na eshop.katechetiolomouc.cz.

Týdenní výzva

Katecheta uvede žáky do týdenní výzvy. Na základě probrané látky o Ježíši Králi je vede k osobnímu rozhodnutí být tomuto Králi nablízku – vzpomínkou na něj nebo krátkým rozhovorem. Katecheta vysvětlí žákům, co je to střelná modlitba. A vede každého žáka k praktickému návodu, co by mu pomohlo k této vzpomínce na Ježíše uprostřed dne: křížek na krku, obrázek PJ, kříže, svíce či jiného symbolu v pouzdře nebo doma na stole apod.

9. OČEKÁVÁNÍ MESIÁŠE

Cíl hodiny

Žák na základě práce s tématem biblického textu porozumí hodnotě „obrácení se“ a ocení ji jako důležitou pro život. Prostřednictvím adventního předsevzetí se žák trénuje ve vytrvalosti v dobru a trpělivosti s vlastními omezeními.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se žáky vrací k týdenní výzvě. Ptá se jich na denní modlitbu a na to, jestli si přes den vzpomněli na Ježíše a co jim k tomu pomohlo.

Metodika

Uvedení

Katecheta může hodinu začít otázkami, k čemu nebo na co se potřebují připravovat (učit se do školy, trénovat na vystoupení, pěkně se obléci na slavnost, připravit si dárek pro někoho...), jestli je příprava baví a jestli se jim vyplatí. Zkončí: dnes se budeme bavit o přípravě na příchod Mesiáše. Připravovali se na něj lidé kdysi dávno a připravujeme se něj také my dnes.

Boží slovo

Jan Křtitel je poslední a největší z proroků. Všichni před ním ohlašovali Mesiáše, který přijde v budoucnosti. On však ohlašoval, že už je tady a s ním Boží království, na které je třeba se připravit.

Práce s mapou

Žáci na mapě hledají Judskou poušť

Diskuse k otázkám

Co kázal Jan Křtitel? „Obráťte se, neboť se přiblížilo nebeské království.“ Tím je vyzýval ke změně života, aby se tak připravili na příchod Božího království.

Rozvíjející aktivity

1. OSMISMĚRKA

Katecheta se ptá žáků, co jsou to za slova, která mají hledat. Jedná se o názvy z evangelního textu. Zbylá písmenka dají dohromady větu: Advent je časem obrácení srdce k Pánu Ježíši.

2. OBRAŤTE SE

Katecheta žákům vysvětlí, že pojem „obrácení“ neznamena obrátit se z jedné strany na druhou, ale odvrátit se od špatného jednání a od všeho, co zbytečně odvádí od Boha. Ježíš člověka učí životu v lásce.

Správná řešení:

Ježíš mi dává sílu mít rád i toho, kdo mi není sympatický.

Ježíš mi dává sílu dělat dobro pro druhé.

Nebaví mě rodiče. Ježíš mi dává sílu poslouchat rodiče a projevovat jim úctu.

Nechce se mi modlit. Ježíš nás spojuje s naším Otcem v nebesích.

Doplňující aktivita

LITURGICKÝ ROK

V příloze mají žáci kartu liturgický rok. Do ní si mohou vpisovat svátky, s nimiž se setkávají v průběhu roku, nebo jiné další údaje, např., jak dlouho trvá adventní doba. Mohou si sem zařadit i svátky světců, se kterými se od začátku roku seznámili.

SV. FRANTIŠEK Z ASSISI, 1. část

Jako doplnění pro celou dobu adventní a Vánoce je možné použít příběh sv. Františka z Assisi, který je jako prezentace součástí aplikace. Příběh je rozdělen do čtyř částí.

1. Obrácení
2. Povolání
3. Chvalozpěv
4. Jesličky

Každá z těchto částí je i tematickým doplněním dané hodiny.

Pro tuto první hodinu je možné použít 1.–3. slide ppt, spojující téma: obrácení. František je zde představený jako veselý chlapec, který si

bezstarostně užíval bohatství a snil o tom, že se stane rytířem. V jedné chvíli začne přemýšlet o smyslu života a dochází u něj k obrácení. Po obrácení hledá a zkouší, jak má žít. První jej napadne, že otec je dost bohatý, tak by se mohli o toto bohatství podělit. A tak bez otce vedomí začne rozdávat rodinný majetek. Vlastně tím svého otce okrade. Tento pokus tedy nevyšel. František musí hledat dál. Odchází z domova a stává se chudým, jako byl Pán Ježíš a jeho apoštolové. Chce žít podle toho, co říká Pán Ježíš. Katecheta může prezentaci prolínat drobnými úkoly, otázkami či společným zamyšlením.

Týdenní výzva

Katecheta vede žáky k tomu, aby byli schopni si sami zvolit adventní předsevzetí. Společně nad ním přemýšlejí a v následujících hodinách se k tomu vrací.

10. ZVĚSTOVÁNÍ MESIÁŠE

Cíl hodiny

Žák na základě porozumění biblickému textu ocení Mariin postoj otevřenosti vůči Božímu plánu a je otevřený tomu objevovat, jaký plán má Bůh pro něj.

Diskuse nad týdenní aktivitou

Katecheta se baví s žáky o tom, jaké si dali předsevzetí a jak se jim daří v jeho plnění. Co jim brání a co by jim mohlo pomoci.

Metodika

Uvedení

Katecheta může začít otázkami, jestli žáci už někdy na něco čekali, jestli je to bavilo, jestli jim to stálo za to, jestli se těšili na to, na co čekali apod.

Boží slovo

Lidé celé věky čekali na příchod Mesiáše. Dnešní čtení nám ukazuje, jak Bůh uskutečnil svůj plán, jak ho oznámil Marii a jak Maria souhlasila.

Diskuse k otázkám

Jak anděl pozdravil Marii? Katecheta žákům toto pozdravení propojí s modlitbou Zdrávas Maria. Žáci ji mají celou napsanou v příloze.

Co Maria odpověděla? Katecheta vede žáky k pochopení toho, jak důležitý byl Mariin souhlas. A k propojení s vlastním životem: jak důležité je, abychom se naučili slyšet Boží hlas a přijímat od Boha všechny výzvy, které nám posílá. Takovou výzvou může být cokoliv, co prožíváme: povinnost, radosti i problémy. Katecheta konkretizuje dle situace žáků.

Práce s mapou

Žáci hledají na mapě Nazaret

Duchovní život dítěte

Modlitbou Anděl Páně vzdává církev chválu a dík Bohu za to, že nám poslal Ježíše. Tuto událost nám třikrát denně – ráno (6.00), v poledne (12.00) a večer (18.00) – připomínají zvony kostelů. Tomuto zvonění se dříve říkalo klekání. Lidé přerušili svou práci, poklekli a pomodlili se modlitbu Anděl Páně. Dnes se prostřednictvím televize či rádia tuto modlitbu můžeme každou neděli či o svátcích ve 12 hodin pomodlit společně s papežem.

Rozvíjející aktivity

1. ANDĚL PÁNĚ

Modlitba Anděl Páně je rozdělena na tři části. V první části vystupuje do popředí anděl s poselstvím od Boha. Ve druhé části odpovídá Maria na Boží pozvání a třetí je zaměřena na Ježíše, který přichází na tento svět.

Celá modlitba Anděl Páně je uvedena v příloze

2. POZDRAV OD BOHA

Tak jako měl Bůh plán s Mariiným životem, tak má plán se životem každého člověka. Maria řekla Bohu svoje ano, a Bůh udělal zázrak - narodil se Ježíš. Stejně tak, Bůh čeká i na tvé ano, které může do tohoto světa vnášet Ježíšovu přítomnost.

Žáci dopíší svou adresu do obálky. Ne snad proto, že by ji Pán Bůh neznal, ale proto, aby vzbudili touhu po Božím volání.

Doplňující aktivita

SV. FRANTIŠEK Z ASSISI, 2. část

Katecheta se s žáky vrací k příběhu sv. Františka. Použije v ppt slide 4–6, spojující téma: Bůh povolává Františka (podobně jako povolává Marii).

František se chodí modlit do polorozbořeného kostela. Odtud z kříže na něj promluví Ježíš a řekne mu: „Františku, oprav můj dům, který se rozpadá.“ František si myslí, že má opravit ten kostel. A tak se pustí do práce.

Ze zvědavosti se na něj chodí dívat lidé a pozorují, co vlastně dělá. Někteří z nich s ním zůstanou, protože vidí, jak je František radostný a šťastný. František je uvádí do své práce, ale hlavně do vztahu s Bohem. Učí je pracovat i modlit se. Začnou si říkat bratři.

Po čase František pochopí, že Pán Ježíš po něm nechtěl opravit kostel, ale „domem“ myslel církev. Proto začne se svými bratry procházet celou zemí a hlásat o Boží lásce. A protože jsou pořád radostní, lidé jim snadno uvěří a také se obrací k Bohu.

Týdenní výzva

Cílem aktivity je, aby si žáci všimli, zda u nich bijí zvony, jestli je slyší i z domova, zda vědí, jak se jejich zvony jmenují a v kolik hodin zvoní. Při tom si mají vzpomenout na modlitbu Anděl Páně a její poselství. Mohou se ji naučit modlit.

Zpráva o tom, že se Bůh stal člověkem, zní dějinami z generace na generaci. Bůh chce, aby se i každý z nás „rozhoupal“ jako zvon a stal se nositelem radostné zprávy.

11. SETKÁNÍ MARIE A ALŽBĚTY

Cíl hodiny

Žák na základě porozumění biblickému textu ocení Mariin postoj služby vůči své příbuzné a chvály Boha a přemýšlí, jak tento postoj může a chce zařadit do svého života.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se se žáky nejprve vrátí k adventnímu předsevzetí. Poté se ptá žáků, zda zjistili jméno zvonu, který u nich zvoní. V hodin kolik zvoní? Ptá se jich, jestli jej slyší až domů, jestli si při zvuku zvonů vzpomněli na modlitbu Anděl Páně. Zda se ji naučili a pomodlili.

Metodika

Uvedení

Maria spěchala pomáhat své tetě Alžbětě. Skutečná láska se vždy projeví tím, že chceme dobro pro druhého a najdeme způsob, jak mu tuto lásku projevit v každodenním životě.

Boží slovo

Boží slovo nám ukazuje, že Maria a Alžběta, když je naplnil Duch Svatý, měly takovou radost a zažívaly takové štěstí, že obě velebily Boha za jeho dobrotu. Duch Svatý takto působí v každém člověku, který věří Bohu a má ho rád.

Diskuse k otázkám

Proč Maria spěchá za Alžbětou? Aby jí pomáhala. Duch Svatý ji naplnil láskou a ta ji k tomu vede.

Dopiš do obrázku k postavám jména. Katecheta upozorní žáky na Jana Křtitele a připomene jim, že o něm mluvili předminulou hodinu. Toto

je první setkání Ježíše s Janem Křtitelem, který potom bude připravovat lidi na příchod Mesiáše.

Jak pozdraví Alžběta? „Požehnaná jsi...“ je to druhá část modlitby Zdravas Maria. Tu první část jsme slyšeli v minulé hodině. Těmi slovy pozdravil Marii archanděl Gabriel. Ze slov Alžběty vyplývá, že věděla, že i Maria čeká miminko. Jak se to mohla dozvědět? Byla naplněna Duchem Svatým. On jí to dal poznat.

Za co Maria děkovala Bohu? Za to, že posílá na svět Mesiáše.

Práce s mapou

Žáci najdou na mapě Nazaret a odtud se vydají na cestu do Ain Karen.

Duchovní život dítěte

Katecheta se ptá žáků, co jim dělá radost a za co mohou Bohu děkovat.

Rozvíjející aktivity

1. SETKÁNÍ MARIE A ALŽBĚTY

Katecheta pomocí fotogalerie v aplikaci seznámí žáky s místem setkání Marie s Alžbětou a s Mariiným chvalozpěvem.

2 POMOC PRO ALŽBĚTU

Katecheta pomocí obrázků seznámí žáky s domácími pracemi žen v Ježíšově době. Žáci si tak vytvoří představu o tom, s čím šla Maria Alžbětě pomoci.

Doplňující aktivita

SV. FRANTIŠEK Z ASSISI, 3. část

Katecheta se s žáky vrací k příběhu sv. Františka. Použije v ppt slide 7–8, spojující téma: František zpívá Bohu chvalozpěv (podobně Maria). Maria děkovala Bohu za to dobré, co Bůh pro lidi udělal, František jej chválí za krásu stvoření. František je radostný člověk. Raduje se ze všeho, co vidí kolem sebe. Raduje se z událostí, které jej potkají, ať jsou milé, nebo těžké. I za to těžké Bohu zpívá chvalozpěv.

Týdenní výzva

Není radost jako radost – radost z věcí a zážitků, které přicházejí zvenku, většinou netrvá dlouho (radost z dárku, pěkného výletu, jedničky). Existuje ale radost, která přichází zevnitř od Boha, kterému jsme udělali místo v našem srdci, a ta je stálá. Takovou radost můžeme zažít, když jako Maria, která šla navštívit Alžbětu, překonáme vlastní strach a pochybnosti a projevíme lásku k druhému konkrétním skutkem.

12. BOŽÍ SYN MEZI NÁMI

Cíl hodiny

Žák na základě práce s biblickým textem popíše, co se odehrálo po Ježíšově narození. Objasní, že narozené dítě, Ježíš, je očekávaný Mesiáš a Boží Syn.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se ptá žáků, jak se postavili k týdenní výzvě z minulé hodiny, který z úkolů si vybrali a jak se jim ho dařilo naplnit.

Metodika

Uvedení

V dnešní hodině se žáci budou zabývat narozením Ježíše a souvisejícími událostmi. Katecheta jim pomůže dát si dohromady souvislosti o tom, že narozené dítě, Ježíš, je Mesiášem, kterého předpovídali proroci, a současně je někým daleko větším: Božím Synem.

Boží slovo

Žáci příběh v základu již znají, a proto se jej nejprve sami snaží povyprávět. Katecheta je může doplňovat.

Žáci si poté najdou biblický text v Bibli a přečtou. Katecheta shrne celý příběh. Následně si společně formulují ke každému obrázku větu (ne

pouze nadpis, ale popisnou větou), tak aby jednotlivé věty daly dohromady základ příběhu.

Duchovní život dítěte

Katecheta pomůže žákům uvědomit si, že stejně jako mudrci, i my přinášíme dary při každé mši svaté. Nejsou to pouze hostie a víno, ale těmito dary pro Ježíše se mohou stát také naše dobré skutky, ale také když obětujeme z lásky k němu nějaké těžkosti. Katecheta s žáky diskutují o tom, jaké skutky by to mohly být a propojí s týdenní výzvou. Přemýšlejí, jak to udělat, aby si žáci před každou mší sv. vzpomněli, že mají přinést Ježíši dárek.

Doplňující aktivita

Katecheta se ptá žáků, jestli něco vědí o tříkrálové sbírce, společně si vyhledají základní informace a katecheta dodá aktuální informace pro danou farnost. Aby si tyto informace ukotvili, mohou žáci sestavit společný plakát, koláž nebo informační leták o tříkrálové sbírce ve své farnosti.

13. JEŽÍŠ UČÍ O NEBESKÉM KRÁLOVSTVÍ

Cíl hodiny

Žák na základě porozumění biblickému textu poznává, že život v Božím království má nedocenitelnou hodnotu a je spojený s věčnou radostí. Prostřednictvím týdenního úkolu se žák učí objevovat doteky nebeského království ve svém životě.

Diskuse nad týdenní aktivitou

Katecheta se ptá žáků, jestli si přes týden vzpomněli na dárek pro Ježíše. Společně přemýšlejí nad tím, co by jim pomohlo v tom, aby na něj nezapomínali. Protože se nejedná jenom o úkol na týden, ale chceme Ježíši přinášet tyto dárky po celý život.

Metodika

Uvedení

Katecheta může začít hodinu tím, že jim ukáže náhrdelník z perel nebo ženu s takovým náhrdelníkem. Ptá se, co na obrázku vidí, co už vědí o perlách a jejich hodnotě. Může říci, že v obchodech často vidíme napodobeniny perel, potom perly sladkovodní a mořské. Ty mořské jsou velmi drahé. Krátkou diskusi uzavře tím, že dnes se něco dozvedí o té nejvzácnější perle.

2. varianta: Katecheta může žáky nejprve nechat vybarvit obrázek. Po té se může odehrát krátká diskuse o perlách.

Boží slovo

V podobenství mluví Ježíš o obchodníkovi, který se vyzná v perlách. Obchodník ví, že některé perly jsou vzácnější než jiné. Chce mít ty nejdrahocennější perly, protože z nich bude mít největší užitek. **Hledá je.** Když najde jednu velmi vzácnou perlu, má z toho takovou **radost**, že se rozhodne prodat všechny ostatní, aby si ji mohl koupit. Stejně tak i my máme hledat. **Hledání Božího království** je tím nejdůležitějším v našem životě. Když ho nalezneme, budeme mít větší **radost** než z čehokoli jiného na světě.

Diskuse k otázkám

Kdo dokáže ocenit vzácnost perly? Ten, kdo perlám rozumí. Věnuje hodně času tomu, aby jim rozuměl, třídil je a pozorně hledal mezi nimi tu nejvzácnější.

Proč obchodník prodá všechno, co má? Má velikou radost. Takovou, že už mu nic není těžké, ani zřící se svého majetku.

Duchovní život dítěte

Hledání té nejvzácnější perly vyžaduje námahu. Konkrétní námahu může pro žáky představovat úkol, který na tento týden dostanou. Katecheta v této souvislosti s žáky probere také zamyšlení v mobilu. *Například: Ráno dříve vstanu, abych se pomodlil. Večer si udělám čas na modlitbu. I když je to na úkor času na mobilu, u televize či počítače. V neděli a někdy i ve všední den jdu na mši svatou, i když se mi zrovna*

moc nechce nebo se mi nabízí něco zajímavějšího. Pomůžu rodičům, i když se mi nechce. To všechno jsou malé námahy, které mi pomáhají při hledání té nejvzácnější perly. Katecheta žákům zdůrazní, že všechno krásné a hodnotné vyžaduje námahu a trpělivost.

Rozvíjející aktivity

1. OBCHODNÍK, KTERÝ NAŠEL POKLAD

Katecheta stručně seznámí žáky se životem sv. Serafima. Pomůže mu prezentace v aplikaci.

Někteří lidé mají tak silnou touhu po Božím království, že odcházejí do ústraní, aby je při hledání Božího království nic nerozptylovalo. Jedním z nich byl svatý Serafim ze Sárova. Čas, který trávil ve své poustevně, nebyl ztracený. Užitek z toho neměl jenom on (našel Boží království), ale tisíce dalších lidí, kteří k němu chodili pro radu. A také my, když se v knihách dozvídáme o tom, jak žil a co radil lidem. Díky němu víme, jak můžeme najít Boží království a že to jde už během lidského života tady na zemi. Serafim radil lidem: „Dosáhni vnitřního pokoje a tisíce kolem tebe budou spaseny.“ Věděl, že nejdůležitější je být stále spojený s Bohem a že, i když to tak nevypadá, to je to nejlepší, co můžeme udělat pro druhé.

2. NEBESKÉ KRÁLOVSTVÍ

Katecheta hledá s žáky, které hodnoty patří do nebeského království. Vede žáky k tomu, aby si pod každou hodnotou uměli představit konkrétní situaci. Bude to pro ně stěžejní při týdenní výzvě. Může s nimi vést diskusi o tom, které hodnoty se jim líbí a proč, jestli zažili, že se k nim tak někdo choval anebo oni sami se tak rádi chovají k druhým. Ptá se jich, jestli je pro ně těžké žít tyto hodnoty.

Týdenní výzva

Při seznamování se s týdenní výzvou ji katecheta propojí s aktivitou „nebeské království“, vede žáky k pochopení, že s nebeským královstvím se potkávají vždy, když zakouší odpuštění, trpělivost, pomoc... Vede je k tomu, aby si uměli těchto věcí všimnout a radovat se z nich.

14. JEŽÍŠ NÁS UČÍ STÁVAT SE BLIŽNÍMI

Cíl hodiny

Žák na základě porozumění biblickému textu a seznámení se s životním příběhem Matky Terezy vysvětlí, jaké jednání je základem pro život v Božím království.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky vrátí k výzvě z minulé hodiny. Ptá se jich, jestli to bylo těžké, nebo jim úkol dělal radost, co konkrétně prožili apod.

Metodika

Uvedení

Katecheta se zeptá žáků, jestli si pamatují, jak na podzim probírali, že přišel za Ježíšem bohatý mladík a ptal se ho, co má dělat, aby získal život věčný. A co mu Ježíš na to odpověděl? Asi tato otázka lidi v Ježíšově době hodně trápila. Dnes za Ježíšem přichází další člověk a zase se ho ptá, co má dělat, aby získal život věčný. Krátce si ještě zopakují, co vědí o věčném životě.

Boží slovo

„Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou silou... a budeš žít.“ To není příkaz, ale dobrá zpráva! Máme naději, že když nám Bůh říká, jak máme milovat, že je to možné. Sám Bůh nám k tomu dává sílu a vlévá lásku. Bližní je ten, kdo je nám blízko, koho vidíme, potkáváme. Ten, kdo je na stejném místě (bydlí ve stejném městě, chodí do stejné školy). Stejně jsem i já bližním pro druhé. Bývá těžší milovat někoho, kdo ti „zabírá prostor“, než toho, kdo je daleko.

Práce s mapou

Žáci hledají na mapě Jericho a cestu z něj do Jeruzaléma.

Rozvíjející aktivity

1. ŽIVOT MATKY TEREZY

Katecheta seznámí žáky s životem Matky Terezy.

2. BOŽÍ KRÁLOVSTVÍ U NÁS

Katecheta vede žáky k tomu, aby dokázali nacházet různá řešení, jak být nositeli Božího království ve svém okolí.

a) Tomáš úmyslně rozbil okno. Reakce: *Zamysli se: proč to asi Tomáš udělal? Možná ho trápí, že je sám, a chtěl na sebe upozornit. Možná je vzteklý, protože na něj doma táta jenom křičí. Mohla by mu třída nějak pomoci, aby byl šťastnější a už nezlobil? Zvládne to třída sama, nebo se zkusí poradit s paní učitelkou, nebo někým moudrým?*

b) Nela je smutná. *Bavte se s dětmi, proč si myslí, že je Nela smutná, a jak by se to dalo řešit, jak jí pomoci či ji rozveselit.*

Ve všech situacích se můžeme pomodlit a prosit o Ducha Svatého.

Týdenní výzva

Katecheta uvede žáky do týdenní výzvy.

15. JEŽÍŠ NÁS UČÍ ODPOUŠTĚT

Cíl hodiny

Žák porozumí hodnotě odpuštění; vysvětlí, že odpuštění je Božím řešením na zlo mezi lidmi a že každý člověk je adresátem i šířitelem odpuštění. Přemýšlí o odpuštění v souvislosti se svým životem.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky vrátí k výzvě z minulé hodiny. Ptá se jich, co bylo těžké, co jim udělalo radost. Jestli se museli někdy i přemáhat a jestli se ta námaha vyplatila. Co se jim nepovedlo a jak by to mohli udělat jinak.

Metodika

Uvedení

Katecheta si vezme do rukou nějaký předmět a pustí jej. Předmět spadne na zem. Ptá se žáků: „Co jsem udělal“? Pustil předmět z rukou a už v rukou není. Je pryč. Podobné je to i s odpuštěním, o kterém budeme mluvit dnes. Možná se někdy trápíte myšlenkami, že vám někdo řekl něco škaredého. To je, jako byste drželi velký těžký kámen

v rukou. Stačí tomu člověku odpustit – pustit ty myšlenky pryč – a uleví se vám.

2. varianta: Katecheta začne hodinu příběhem o Monice.

Boží slovo

Katecheta při komentáři fialového rámečku vysvětlí dětem, že odpustit neznamena zasahovat proti zlu. Ve chvíli, kdy se ve třídě děje šikana apod., je třeba zasáhnout.

Diskuse k otázkám

Proč Ježíš tento příběh vypráví? Chce nám ukázat, že máme odpouštět lidem a svá odpuštění nemáme počítat, protože Bůh nám odpouští daleko více provinění. Pokud ale nebudeme chtít odpouštět lidem, Bůh neodpustí nám. V jaké modlitbě se takto modlíme? Otče náš. Zdá se vám to spravedlivé?

Rozvíjející aktivity

Katecheta vede pomocí těchto aktivit žáky k tomu, aby lépe uchopili tematiku odpuštění.

2. Boží odpuštění je: VELKÉ.

Týdenní výzva

Katecheta vede žáky k tomu, aby si uměli odpuštění propojit s tím, co sami denně prožívají.

16. JEŽÍŠ NÁS UČÍ POSLOUCHAT OTCE

Cíl hodiny

Žák se zamýšlí nad tím, co je to Boží vůle, uvědomuje si hodnotu překonávání se a prostřednictvím sebou zvoleného úkolu se cvičí ve vytrvalosti i ve chvílích, kdy přicházejí překážky.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky vrátí k výzvě z minulé hodiny.

Metodika

Uvedení

Tématem dnešní hodiny je Boží vůle. Jinak to můžeme také říct: Boží plán s námi. Kdo je Bůh? Náš milující Otec. A jaký si myslíte, že tento milující Otec má s námi plán? Abychom byli s ním v Božím království. Někdy i my sami máme nějaký dobrý plán, co bychom rádi dělali, ale najednou se nám nechce nebo přijde nějaká jiná překážka. I o tomto si budeme dnes povídat.

Boží slovo

Katecheta se nejprve s žáky může věnovat reáliím práce na vinici. Až žáci budou zorientováni v prostoru, v němž se děj odehrává, mohou se zabývat samotným vyprávěním a jeho podstatou.

Rozvíjející aktivity

1. NA VINICI

Správné řešení úkolu:

B Nádrž byla rozdělena do několika částí. Očištěná šťáva procházela otvorem do sousední části, kde se nabírala do hliněných džbánů, které se uzavřely korkem pomazaným blátem.

E Víno se lisovalo šlapáním.

C Kanálky odvádějící šťávu do druhé nádrže.

D Kamenný podklad, do kterého se vyhloubila první nádrž.

A Na drcení hroznů mohlo pracovat i víc osob najednou. Záleželo na velikosti nádrže.

2. VÍTĚZÍM NAD LENOSTÍ

Katecheta vede žáky k uvědomění si, že pocit „nechce se mi“ je lenost a tu je třeba přemáhat. Zpočátku to může být náročné, ale když se člověk cvičí, stane se to pro něj snadné. Lenost je velmi nebezpečná, protože nám brání v konání dobra.

3. PRÁCE NA VINICI NEBESKÉHO OTCE

Vinice nebeského Otce je Boží království. Každý z nás je povoláný k práci na ní. Co ale dělat, když se nám nechce? Žáci hledají odpověď.

Týdenní výzva

Katecheta uvede žáky do týdenní výzvy.

17. POKUŠENÍ NA POUŠTI

Cíl hodiny

Žák vysvětlí význam postu, chápe, že jej doprovází pokušení, ví, že je třeba rozlišovat myšlenky, a je připravený k uvědomělému prožívání doby postní.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta vyzve žáky ke sdílení nad tím, jak se jim dařilo dělat radost.

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků, jestli vědí, co se stalo nového. Co nového začalo. Může jim pomoci například obrázkem křížku z popela. Prostřednictvím krátké řízené diskuse uvede žáky do doby postní. Popeleční středou začíná nové liturgické období: doba postní. Tato doba trvá 40 dní. Během této doby se budeme duchovně posilovat modlitbou, postem a konáním dobra. Dají se očekávat pokušení, která nás budou odvádět od toho, co jsme si předsevzali. Proto budeme prosit Ježíše, aby nám dal sílu vytrvat v dobrém.

Boží slovo

Každému člověku se stává, že k němu přicházejí myšlenky, které jej povzbuzují ke zlu. Někdy se nám líbí a jindy zase ne. Někdy je ovládneme a někdy jim podlehneme. Takovýmto myšlenkám se říká pokušení. A takovéto myšlenky přišly i k Pánu Ježíši. On je vždy dokázal odehnat. A my dnes zjistíme, jak to dělal.

Diskuse nad otázkami

Kdo vyvedl Ježíše na poušť? Duch Svatý

Co dělal Ježíš na poušti? Postil se a modlil. Posiloval tak své duchovní svaly, aby lépe zvládl úkol, který mu Otec svěřil.

Jakým způsobem ďábel Ježíše pokoušel? Odváděl pozornost od jeho soustředěnosti na Otce a na jeho plán, odváděl jej od lásky k Otci. Dělal to tak, že mu připomínal jiné věci: jídlo, slávu, moc. Byla to taková ďábelská lest. Ježíš při těchto líbivých pokušeních nezapomněl na Otce a jeho plán a nenechal se oklamat.

Co udělal ďábel, když ho Ježíš neposlechl? Když jej neposlechl poprvé, zkoušel to znovu. Ale když viděl, že se mu nedaří, tak zmizel. Potom mu Otec poslal po andělech vynikající hostinu. Z toho vidíme, že když zůstaneme věrni Bohu, nemusíme se bát, že on se o nás nepostará. A také že půst netrvá věčně. Po něm vždy následuje oslava. 😊

Katecheta zdůrazní, že půst má význam tehdy, když je z lásky k Bohu. Jinak je to jenom dieta.

Rozvíjející aktivity

UČÍME SE ROZLIŠOVAT

Katecheta vysvětlí žákům, že aby mohli lépe bojovat proti pokušení, je důležité naučit se rozlišovat dobré a zlé myšlenky. Dobrých se přidržet a od zlých utíkat. Mistr v rozlišování myšlenek byl sv. Ignác z Loyoly. Katecheta může žáky stručně seznámit s Ignácovým životem. Pomůže mu k tomu prezentace v aplikaci.

Katecheta s žáky diskutuje o jednotlivých situacích. Vede žáky k tomu, aby se naučili promýšlet důsledky svého rozhodování. A také aby uměli zdůvodnit svá rozhodnutí. Druhá situace není jednoznačná. Jaká jsou pro a proti varianty b a c? Katecheta vede žáky, aby se zodpovědně zamysleli nad třetí situací a hledali její řešení. Jsou i zde možné různé varianty?

Týdenní výzva

Katecheta žáky vede k tomu, aby si zvolili postní předsevzetí. Vede je k tomu, aby jejich předsevzetí bylo konkrétní. Může to být práce na nějaké jejich slabosti. Žáci mají v příloze pomůcku ke sledování svého předsevzetí v průběhu celé doby postní.

18. PROMĚNĚNÍ NA HOŘE

Cíl hodiny

Žák na základě práce s biblickým textem a seznámením se s životy dvou mladých světců vysvětlí, že život v Boží blízkosti proměňuje a prozařuje náš život.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta s žáky probere, jak se jim daří v postním předsevzetí. Jestli na něj myslí. Když na něj zapomenou, co by jim pomohlo si jej připomenout. Co jim pomáhá v jeho naplňování. Připomene jim, že postní předsevzetí děláme z lásky k Bohu, abychom se co nejlépe dokázali připravit pro jeho plán s námi.

Metodika

Uvedení

Katecheta vyzve žáky, aby si zavřeli oči a jeden po druhém říkali, co všechno může svítit. Téma uvede tím, že dnes uvidím, že svítit mohou i lidé, a dokonce i my sami.

Boží slovo

Bůh se člověku zjevuje, když je ztišený, o samotě: „...aby byli sami.“

Inspirace k duchovnímu životu

Katecheta může dle programu farnosti pozvat děti na adoraci nebo pro ně nějakou adoraci připravit.

Rozvíjející aktivity

1. MLADÍ LIDÉ, KTERÍ ZÁŘILI.

Katecheta může blíže žáky seznámit s dvěma mladými světci prostřednictvím prezentace v aplikaci.

Chiara Luce Badano: více informací: <http://catholica.cz/?id=5369>

Pier Giogrio Frassati: více informací: <http://catholica.cz/?id=2898>

2. PANA FRANTIŠKA ZASTAVIL POLICISTA.

a) *Správná odpověď: Pane řidiči, nesvííte.*

b) Co znamená svítit?

Být napojený na Boha.

Mít rád Boha i druhé lidi.

Mít radost.

Umět poděkovat.

Umět druhé povzbudit.

Týdenní výzva

Katecheta uvede žáky do týdenní výzvy, vede je ke konkretizaci toho, co si zvolí, že by chtěli procvičovat.

19. LAZAR Z BETÁNIE

Cíl hodiny

Žák na základě porozumění biblickému textu vysvětlí, že Ježíšova moc je silnější než smrt, protože on dává život.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky opět vrací k jejich postnímu předsevzetí a ptá se, v návaznosti na předchozí hodinu, jestli se jim dařilo „svítit“ nebo všimnout si lidí, kteří „svítí“.

Metodika

Uvedení

Lazar, Marie a Marta byli sourozenci. Žili na dvorci v Betánii. Byli to Ježíšovi přátelé. Lazar je těžce nemocný a umírá. Katecheta se může zeptat dětí, jestli už mají nějakou zkušenost ze smrti.

Boží slovo

V učebnici je uvedena zkrácená verze textu. Výběr veršů je soustředěn na víru v Ježíšovu moc (Marta). Žáci poznávají, že jeho moc sahá až za hranici smrti (z mrtvých zde nevstává člověk, který byl v kómatu, ale člověk, jehož tělo bylo již v rozkladu), žáci také vidí Ježíšovo propojení s Otcem. Katecheta doplní žákům jméno druhé Lazarovy sestry: Marie.

Inspirace k duchovnímu životu

Marta vyznala svou víru v Ježíše. Církev má od počátku zformulované „vyznání víry“, skrze které křesťané vyznávají, v jakého Boha věří. Katecheta prostřednictvím aktivity na pravé straně vede žáky, aby si prohloubili své poznání o tom, kým je Ježíš, případně, kdo patří do jeho „rodiny“. Katecheta vysvětlí žákům, že tím, když se budou toto vyznání modlit pravidelně, se naučí rozjímat o Bohu a o tom, co dělá pro člověka, (tak jak to dělají dospělí) a i tímto způsobem upevňují svůj vztah s ním a svoji důvěru v něj.

Doplňující aktivity

Katecheta může žákům na doplnění pustit následující video:

<https://www.pastorace.cz/clanky/pribeh-housenky-a-motyla-smrt-neni-konec-kratke-video-pro-katechezi>

20. VJEZD DO JERUZALÉMA

Cíl hodiny

Žák vysvětlí, že Ježíš vjíždí do Jeruzaléma jako předpovězený král a propojí biblickou událost s okamžikem při slavení mše sv.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky opět vrací k jejich postnímu předsevzetí. Poté se ptá žáků, jestli se každý den pomodlili modlitbu Věřím v Boha a jestli už ji umí nazpaměť. Případně, co jim bránilo v denní modlitbě a co by se dalo udělat pro to, aby ji nezanedbávali.

Metodika

Uvedení

Vstupujeme do velikonočních událostí, zakončení Ježíšova života a jeho poslání na zemi. Ježíš vjíždí do Jeruzaléma (Zlatou) bránou, kterou má přijet slíbený Mesiáš. Katecheta může s dětmi zopakovat, co už vědí o Mesiáši. Jaký je význam toho slova.

Boží slovo

K rozvinutí tématu pomůže prezentace v aplikaci.

Duchovní život dítěte

Katecheta vede žáky k propojení biblické události s děním při mši svaté a k úctě k Ježíši, nejvyššímu Králi, kterou projevujeme i tím, že poklekáme před svatostánkem nebo v nejdůležitějších částech mše svaté.

Rozvíjejícími aktivitami provádí žáky oslík.

2. OSLÍK V JEŽÍŠOVĚ ŽIVOTĚ

Kdy se oslík setkal s Ježíšem?

- 1) Při cestě do Betléma (kdy byl Ježíš ještě v těle Panny Marie).
- 2) Při Ježíšově narození.
- 3) Při Ježíšově vjezdu do Jeruzaléma.

Doplňující aktivity

Žáci si mohou vyrobit také posuvný kalendář Svatého týdne a pomocí něho si zopakovat jednotlivé dny velikonočních svátků:

<http://brno.biskupstvi.cz/kc/soubory/Velikonoce/kalendar%20def.pdf>

nebo oslíka s Ježíšem na hřbetě. Oslíka mohou polepit bavlnkami a vytvořit mu tak srst.

<https://deti.vira.cz/kalendar/postni-doba/kvetna-nedele>

Týdenní výzva

Katecheta ještě jednou žákům připomene propojení události se mší svatou a povzbudí je k tomu, aby na to při mši svaté vždy pamatovali.

21. JEŽÍŠ DÁVÁ SVŮJ ŽIVOT

Cíl hodiny

Žák vysvětlí, že Ježíš nám dává svůj život: skrze službu a dar eucharistie, takto nám dává příklad k následování.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky opět vrací k jejich postnímu předsevzetí, poté se žáků ptá, jestli byli na mši svaté a jestli si při ní vzpomněli na Ježíšův vjezd do Jeruzaléma. Zeptá se jich, při které části. Dále se ptá, na co myslí, když v kostele poklekají nebo klečí. Připomene, že toto gesto znamená, že se klanějí Ježíši, tomu největšímu Králi.

Metodika

Uvedení

V dnešní hodině se budeme zabývat předposledním dnem Ježíšova života. Katecheta vyzve žáky, aby se zamysleli, nad tím, jak by chtěli strávit poslední den svého života. Co by v něm chtěli zažít?

Boží slovo

S posledními událostmi Ježíšova života se žáci seznamují prostřednictvím obrazů. Ježíš těmito událostmi završil to, co dělal po celý svůj život: poslouchal Otce (plnil jeho vůli), miloval lidi, sloužil jim (odpouštěl hříchy, uzdravoval a ukazoval cestu do Božího království). Nyní jim dává své tělo a krev jako posilu na tuto cestu. Současně vyzývá k následování právě ve službě lidem.

Obrázek 1 Ježíš myje nohy učedníkům

A říká: „Jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy.“ Co tím Ježíš myslí? Máme jej následovat v láskyplné službě druhým.

Obrázek 2 Ježíšova poslední večeře

Ježíš říká: „Vezměte a jezte: toto je moje **tělo**.“ Odkud známe tato slova? Ze mše svaté.

Obrázek 3 Ježíšova poslední večeře

Ježíš říká: „Toto je kalich mé **krve**. To konejte na mou **památku**.“ Co znamená druhá věta? Ježíš nás zve k přijímání jeho těla a krve s eucharistií.

Obrázek 4 Ježíš prosí o modlitbu

Ježíš říká: „Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte se mnou.“ Dopiš k učedníkům jména: **Petr, Jakub, Jan**. Jsou to ti samí učedníci, kteří s ním byli při jeho proměnění na hoře. Ježíš má strach a prosí své přátele, aby se v nejtěžší chvíli jeho života za něho modlili.

Obrázek 5 **Ježíš se modlí**

Ježíš se modlí slovy: „Otče, ne jak já chci, ale jak ty chceš.“ Tři učedníci usínají a Ježíš zůstává opravdu sám. Je zvyklý konat vůli Otce, a tak i teď ji přijímá. V té chvíli Otec posílá anděla, aby jej posílil. Co děláš ty, když máš strach? Co bys v tu chvíli potřeboval?

Obrázek 6 **Ježíš se vydává**

Ježíš: „Koho hledáte?“

Vojáci: „Ježíše Nazaretského.“

Ježíš: „Já jsem to!“

Ježíš přišel, aby svým životem, smrtí a zmrtvýchvstáním otevřel člověku dveře k Otci do Božího království. Jeho smrt není smutná náhoda, není dílem těch, kteří jej zajali, ale on sám jej vydává, aby nás zachránil.

Týdenní výzva

Ježíš poslední hodiny svého život trávil se svými nejbližšími. Tyto chvíle naplnil projevy lásky. Katecheta vyzve žáky, aby se učili podobným projevům lásky, a to už od těch nejobyčejnějších věcí jako je společné stolování v rodině.

22. JEŽÍŠ SVOU SMRTÍ OTEVÍRÁ NEBE

Cíl hodiny

Žák vysvětlí, že Ježíšova smrt je vítězstvím nad hříchem. Skrze křest člověk přijímá účast na jeho vítězství, tento nový život rozvíjí pokorou a láskou.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky opět vrací k jejich postnímu předsevzetí, poté se ptá žáků na týdenní výzvu z minulé hodiny.

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků, jak si představují nebe. Co si pamatují o nebeském/Božím království? Kdy začíná život v tomto království? A čím začal historicky? (Ježíš přichází na zem a s ním i Boží království. Ježíš nás svým životem učil, jak žít jako děti Božího království, ale teprve svou smrtí otevřel brány nebe naplno.)

Boží slovo

Žáci v příloze najdou popisky k obrázkům, vystřihnou je, správně seřadí a nalepí. Katecheta při tom vede žáky k tomu, aby si uvědomili závažnost Ježíšovy oběti, a současně vysvětluje, že se jedná o dílo velké Boží lásky k člověku. Bůh nás chce mít u sebe v Božím království. V této cestě člověku bránil hřích, proto jej Boží Syn musel zničit. Je na nás, jestli se dáme na Ježíšovu vítěznou stranu, nebo se necháme ničit zlem.

Diskuse k otázkám

Co si myslíš, že znamená Ježíšova věta: „Dnes budeš se mnou v ráji“? Už budeme navždy spolu.

Proč to Ježíš zločinci slibuje? Tento zločinec Ježíši uvěří, uznává svoji vinu a prosí jej o pomoc. Ježíš rád pomáhá každému, kdo jej o to poprosí.

Rozvíjející aktivity

1. Napiš, které tři osoby při křížové cestě Ježíšovi prokázali lásku a jak: Šimon – pomáhá nést Ježíši kříž. (Pomáhá, protože je k tomu vyzván: Ježíš přijímá i jeho neochotnou pomoc.)

Veronika – podává roušku, aby si mohl Ježíš utřít tvář.

Zločinec na kříži – zastává se jej před těmi, kdo se mu vysmívají.

2. Můžeme i my dnes Ježíšovi prokazovat lásku? Katecheta vede s žáky diskusi o tom, jak by mohli prokazovat lásku Ježíši. Jejich nápady může

zapisovat na tabuli, žáci si poté vyberou čtyři způsoby a napíší do učebnice. *Náměty k diskusi: láska se projevuje vzájemnou důvěrou; věříme v Ježíše a jeho pomoc, stejně jako mu uvěřil zločinec; snažíme se žít podle jeho rad a nezraňovat jej tím, že hřešíme; setkáváme se s ním v modlitbě, podle jeho vzoru pomáháme lidem, odpouštíme, přicházíme za ním na mši svatou; apod.*

Týdenní výzva

Katecheta vede žáky k tomu, aby si uvědoměle vybrali, jak chtějí Ježíši projevovat lásku. Vede je ke konkrétním rozhodnutím.

23. JEŽÍŠ VSTAL Z MRTVÝCH!

Cíl hodiny

Žák vysvětlí, že Ježíš vstal z mrtvých a žije dál, setkává se se svými učedníky a povzbuzuje je. Žák se učí poznávat a uvědomovat si Ježíšovu přítomnost.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky vrací k úkolu: projevovat Ježíši lásku. Vzpomněli si? Dařilo se? Jaká byla hlavní překážka a co pomáhalo?

Metodika

Uvedení

Katecheta připomene žákům, čím končila minulá hodina: Ježíš slibuje zločinci: „Ještě dnes se mnou budeš v ráji.“ Co se dělo pak? Podívejte se na obrázek v učebnici a zkuste sami říct, co se dělo poté, co Ježíš zemřel na kříži.

V dnešní hodině jsme svědky Ježíšova zmrtvýchvstání. První, kdo se s ním setkává, je Marie z Magdaly. Proč právě ona? Protože ona jej hledala. I když si myslela, že je mrtvý, šla alespoň za jeho mrtvým tělem. Ale Ježíš se jí ukázal živý. A takto žije dál a setkává se se svými učedníky a posiluje je. Takto se může setkávat také s každým z nás.

Boží slovo

Ten, kdo se setká s Ježíšem, zakouší radost, která jej nutí, aby se následně stal jeho svědkem.

Rozvíjející úkoly

1. MŮJ PŘÍBĚH SETKÁNÍ S JEŽÍŠEM

Žáci do prázdného leporela dokreslují svůj příběh setkávání s Ježíšem. Katecheta s nimi nejprve probere, jaké situace to mohou být: mohou to být jednotlivé hodiny náboženství, u dětí pokřtěných: křest, modlitba, mše svatá, svátosti, když jim někdo povídá o Ježíši, když si sami čtou o Ježíši, když někomu pomáhají z lásky k Ježíši. Katecheta nechá žáky, ať sami nejprve říkají jednotlivé situace, až nakonec je doplní a shrne.

Týdenní výzva

Katecheta vede žáky k zamyšlení, jestli také znají nějakého takového „svědka víry“. Povzbudí žáky k tomu, aby za tímto člověkem šli a zeptali se ho na jeho svědectví víry.

24. JEŽÍŠ SE ZJEVUJE UČEDNÍKŮM

Cíl hodiny

Žák na základě práce s biblickým textem poznává, že Ježíš přichází do společenství věřících, vnímá, že tímto společenstvím se v současnosti stává společenství farnosti.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se ptá žáků na výsledky týdenní výzvy. Bylo těžké takového člověka najít? Co se od „svědků víry“ dozvěděli?

Metodika

Uvedení

Lidé v průběhu života patří do různých skupin: spolužáci, fotbalisté, spoluobčané apod. Do jakých skupin patříte vy? Ve které skupině je

vám nejlépe a proč? (Většinou tam, kde se lidé mají rádi.) Co všechno tam probíhá a kdo všechno do takovéto skupiny patří? (Je zde nějaký společný zájem či program, společné žití a většinou je zde nějaký člověk, který to vede: starosta, ředitel, otec rodiny apod. A potom jsou tu lidé, kterým jsou svěřeny různé úkoly či služby: školník, uklízečky, kuchařky...)

Varianta b: Katecheta může přinést obrázky různých skupin a na základě obrázků může proběhnout úvodní krátká diskuse.

Katecheta uzavře úvodní aktivitu např. těmito slovy: Dnes se budeme zabývat skupinou společenství Ježíšových učedníků. A uvidíme, že takovéto společenství existuje i dnes a že do něj patříme nebo můžeme patřit.

Boží slovo

Ježíš se po svém zmrtvýchvstání několikrát zjevuje svým učedníkům. Dává jim najevo, že jim odpustil to, že jej opustili při jeho zatčení. Učedníci mají zprvu ostych, ale když vidí, že je má stále rád, zažívají velkou radost z toho, že se s ním mohou opět setkat. Takto je Ježíš znovu povzbuzuje k odvaze žít pro Boží království a znovu jim připomíná všechno, co je učil. Připravuje je tak na chvíle, kdy od nich odejde a oni sami budou muset hlásat Boží království po celém světě.

V dnešním úryvku se Ježíš setkává s učedníky opět při rybolovu – jako tenkrát poprvé, kdy jim řekl, že z nich udělá rybáře lidí. Po společné snídani následuje rozhovor s Petrem. Poté, co Petr třikrát vyzná, že má Ježíše opravdu rád, mu Ježíš svěří službu starat se o společenství jeho učedníků a učednic, včetně těch, kteří ještě budou přibývat.

Katecheta propojí látku s informacemi, které mají žáci ve Slovníčku.

Rozvíjející úkoly

1. MILUJEŠ MĚ?

Pro každé společenství je důležité, abychom si v něm uměli vzájemně projevovat lásku.

2. FARNOST

Viděli jsme, že v každém společenství mají lidé na starosti různé úkoly. Tak je tomu i ve farnosti, která je společenstvím Ježíšových učedníků.

Po vypsání koleček si žáci v příloze najdou další část úkolu, vystřihnou a nalepí do učebnice. Poté společně nalepený lístek vyplní.

Katecheta může do hodiny pozvat někoho z aktivních lidí ve farnosti, aby povyprávěl žákům, co dělá a proč.

Týdenní výzva

Katecheta na základě reálií dané farnosti pomáhá žákům objevit jejich konkrétní místo.

25. JEŽÍŠ POSÍLÁ DUCHA SVATÉHO

Cíl hodiny

Žák vysvětlí, že Ježíš poté, co vystoupil na nebesa, posílá Ducha Svatého, poznává, kdo je Duch Svatý a jak působí v životech člověka a v životě církve.

Diskuse nad týdenní výzvou

Přemýšleli žáci o své roli ve farnosti?

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků: Při jaké příležitosti dostáváte dárky? Od koho? Máte z nich radost?

Zakončí: Ježíš, než vystoupil do nebe, řekl učedníkům, ať čekají v Jeruzalémě na jeho dar. Ví už někdo, jaký dar to byl? Ať si to zatím nechá pro sebe.

Boží slovo

Ježíš sesílá na apoštoly svého Ducha. Ten je proměňuje a spojuje do společenství církve, ve které a skrze kterou působí až dodnes.

Diskuse k otázkám

Co způsobil Duch Svatý? Duch Svatý naplnil apoštoly a proměnil je. Způsobil, že najednou rozuměli všemu, co jim Ježíš říkal. Dal jim odvalu vyjít ven k lidem a hlásat radostnou zvěst o Božím království. Duch Svatý spojuje všechny, kteří chtějí následovat Ježíše do jedné velké rodiny, které říkáme církev. A v této církvi neustále působí a skrze ni působí v celém světě.

Na závěr diskuse katecheta žákům přečte a okomentuje definici církve ze Slovníčku, naváže na ročníkové téma: Ježíš zve k následování. Vysvětlí žákům, že celý proces sesílání Ducha Svatého, proměny člověka, spojování a působení Ducha Svatého uprostřed církve funguje neustále.

Rozvíjející úkoly

1) DUCH SVATÝ

1. Zvěstování: Maria poté, co souhlasí s Boží vůlí, je naplněna Duchem Svatým a stává se matkou Božího Syna. – Duch Svatý proměňuje náš život.
2. Navštívení: Alžběta je při setkání s Marií naplněna Duchem Svatým a poznává, že Marii se narodí Boží Syn. – Dává schopnost poznávat Boží tajemství.
3. Pokušení na poušti: Duch Svatý vede Ježíše na poušť, aby se zde připravil na své poslání. – Radí nám, co máme dělat.
4. Soslání Ducha Svatého: Duch Svatý sestupuje na Ježíšovy přátele, vytváří z nich společenství církve a proměňuje v odvážné hlasatele. – Spojuje a dodává odvalu.

2) DARY DUCHA SVATÉHO

Tím velkým darem, který Ježíš dává, je Duch Svatý. Ten s sebou přináší další vzácné dary: moudrost, rozum, radu, sílu, umění, zbožnost a bázeň Boží. K vysvětlení jednotlivých darů Ducha Svatého pomůže katechetovi prezentace a aplikace.

26. ŽIVOT CÍRKVE

Cíl hodiny

Žák popíše, co v člověku způsobuje křest, přemýšlí, jak se dál projevuje v životě křesťanů.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se ptá žáků, zda si přes týden vzpomněli na Ducha Svatého a prosili jej o pomoc. Společně hledají, co by jim pomohlo k tomu, aby si na něj příště vzpomněli.

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků: Už se vám někdy stalo, že jste udělali něco špatně? Jak jste zareagovali, když vám to někdo vytknul? Dnes se podíváme na to, co Petr vytýká lidem, kteří jej poslouchají, a jak na to oni reagují.

Boží slovo

Katecheta vysvětlí žákům, že tento úryvek navazuje na úryvek z minulé hodiny.

Petr vytýká lidem, že ukřižovali Mesiáše, a hned nabízí řešení: obraťte se a nechte se pokřtít.

Katecheta s žáky zopakuje, co všechno už vědí o křtu: Kdo může křtít, jakým způsobem, co se při křtu děje... a doplní o informace uvedené v učebnici.

Rozvíjející aktivity

1. KŘEST

Žáci se při této aktivitě rozpomínají, s čím se při křtu setkáváme: křestní svíce, křestní roucho, křtitelnice... (Katecheta vysvětlí či připomene symboliku jednotlivých předmětů.) V učebnici vidí předepsané slovo Kristus – katecheta vysvětlí, že slovo křest je odvozeno od slova Kristus, protože křtem jsme spojeni s Kristem. Další příbuzné slovo je křesťané – všichni pokřtění jsme spojeni s Kristem, patříme do jedné rodiny, máme jednoho nebeského Otce a také nebeskou maminku.

2. KŘEŠŤANÉ

Žáci se na základě probíraného učiva v tomto roce zamýšlejí nad tím, jak by měl vypadat „správný křesťan“. Katecheta jim připomene, co probírali: jak Ježíš zve k následování, co všechno své učedníky učí (milovat, odpouštět...), jak je dál zve ke spolupráci a ke službě druhým, posílá Ducha Svatého, který je proměňuje a vede.

Týdenní výzva

Katecheta připraví žáky na týdenní výzvu tím, že s nimi nejprve hledá, jaké dobro by mohli prokazovat, a na závěr je povzbudí k této snaze.

27. JEŽÍŠ POVOLÁVÁ ŠAVLA

Cíl hodiny

Žák na základě práce s biblickým textem poznává, že Ježíš si může vyvolit kohokoli za svého apoštola. I toto, který pronásleduje jeho církev. Formuje si svůj postoj k nepřátelům.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se baví s žáky o tom, jak se jim dařilo v týdenní výzvě.

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků: Už jste někdy slyšeli o tom, že by se nějaký člověk, který dělá něco špatně, obrátil a změnil své jednání? Proč došlo k té změně? Uzavře: dnes se o jednom takovém člověku dozvíme a také se dozvíme, co jej ke změně jeho života vedlo.

Boží slovo

V první hodině jsme si četli o tom, jak Ježíš povolává rybáře. Podobně dnes povolává Šavla. Přestože je Ježíš po smrti, stále žije a stále si povolává nové a nové učedníky. Volá k sobě každého. Šavel byl na cestě, na které chtěl Ježíšovy učedníky pozatýkat a nechat je uvěznit. A Ježíš mu při této cestě říká: Já chci, abys i ty byl mým učedníkem. Katecheta vysvětlí žákům, že tohoto Šavla dnes známe pod jménem Pavel jako velkého misionáře. O jeho misii se víc dozvědí v příštích hodinách.

Ve Slovníčku si žáci přečtou, kdo je to misionář.

Část o přímluvné modlitbě se vztahuje k týdenní výzvě.

Rozvíjející aktivity

1. SVATÝ ŠTĚPÁN A JEHO OBĚŤ

Katecheta uvede aktivitu tím, že žáky krátce seznámí s osobností Štěpána. Pomůže mu prezentace v aplikaci.

Kdo to byl Štěpán: Muž plný víry a Ducha Svatého. (Sk 6,5)

Věta, kterou řekl těsně před svou smrtí: „Pane, nepřičítej jim tento hřích.“ (Sk 7,60)

Tato věta vypovídá: On sám odpustil svým pronásledovatelům. Modlil se za ně a obětoval svůj život.

2. BLUDIŠTĚ

Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují. (Mt 5,44)

Týdenní výzva

Učitel přemýšlí společně s žáky, co to znamená obětovat. Pomůže jim k tomu Slovníček. A poté hledají, co by oni mohli obětovat. Žáci zkouší sami navrhnout, učitel je doplňuje a koriguje. (Něco, na co mám chuť: sladkost, hru na mobilu, seriál; svůj čas: věnovat se někomu, něčemu, připravit dárek pro někoho, apod.)

28. MISIJNÍ CESTY APOŠTOLA PAVLA

Cíl hodiny

Žák rozumí tomu, že apoštol Pavel hlásal víru v Ježíše po celém tehdejší světě a přemýšlí o důvodech jeho činnosti. Vysvětlí, že sv. Cyril a Metoděj, kteří přinesli víru do naší země, jsou pokračovateli Pavlovy misijní horlivosti. Chápe, že misijní činnost je součástí života církve a každého křesťana.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se baví s žáky o tom, jak se jim dařilo v týdenní výzvě.“

Metodika

Uvedení

Katecheta se zeptá žáků, zda cestují rádi a co při svých cestách dělají. Pak připomene, že se minulou hodinu dozvěděli o misionářích, kteří cestují proto, aby hlásali dobrou zprávu o Ježíši a Božím království. V této hodině se budeme věnovat právě takovýmto misijním cestám.

Práce s mapou

1) Cesty apoštola Pavla: města z prvních dvou cest nejsou zřejmá, a tak katecheta může žáky rozdělit do skupinek a každé skupince dá za úkol, ať jména měst najde v Bibli. Účelem aktivity je, aby se žáci seznámili s mapou a Pavlovými cestami, nejde zde o rychlé splnění úkolu.

1. cesta: Antiochie Syrská – Antiochie Syrská (Sk 13, 1 – 15,35)

2. cesta: Antiochie Syrská – Antiochie Syrská (Sk 15,35 – 18,22)

3. cesta: Antiochie Syrská – Jeruzalém (Sk 18, 23 – 21,26)

4. cesta: Jeruzalém – Řím

2) Obec se jmenuje Antiochie

Rozvíjející aktivity

1. MISIE CYRILA A METODĚJE

Katecheta uvede aktivitu tím, že žáky krátce seznámí se sv. Cyrilem a Metodějem. Pomůže mu prezentace v aplikaci.

b) Velehrad, Radhošť

c) 5. července

2. NAŠE MISIE

Katecheta vyzve žáky, aby si na papírek napsali jméno jednoho svého nevěřícího kamaráda. To jméno nečtou. Katecheta vyzve žáky, aby říkali, jací tito jejich kamarádi jsou, co mají rádi nebo co jim chybí. Vše zapisuje do jednoho sloupečku na tabuli. Do druhého sloupečku pak píše odpovědi na otázky, jak by těmto jejich kamarádům mohl pomoci život s Ježíšem. Na závěr společně přemýšlejí o tom, jakým způsobem by mohli pomoci těmto svým kamarádům, aby poznali Ježíše. Mohou se při tom inspirovat výrokiem papeže Františka, který mají zapsaný ve výzvě na týden.

Týdenní výzva

Katecheta žákům vysvětlí, že svou misii mohou vykonávat tak, že budou takovými, jak píše papež František.

29. PAVLOVY DOPISY

Cíl hodiny

Žák vysvětlí, že Pavel se prostřednictvím dopisů dál stará o založená společenství. Chápe, že Pavel v těchto dopisech vysvětluje Ježíšovo evangelium.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky baví o tom, jak se jim dařilo v týdenní výzvě.

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků, jestli už někdy někomu napsali dopis nebo pohlednici. Na základě situace žáků téma rozvést dál. Kdo píše komu a proč.

Boží slovo

V této hodině se žáci seznamují s listy apoštola Pavla a konkrétně se třemi úryvky z jeho listů.

Duchovní život dítěte

Katecheta vysvětlí, že žít podle Božího slova znamená žít podle přikázání, která Bůh dává, a že největším přikázáním je přikázání lásky: milovat Boha nadevše a bližního jako sebe samého.

Diskuse k otázkám

Proč je pro nás důležité, abychom si Pavlovy dopisy četli? Tyto dopisy jsou součástí Bible, to znamená, že i skrze ně k nám promlouvá Bůh.

Jaké ovoce máme přinášet do světa? Katecheta s žáky projde ovoce Ducha Svatého z listu Galaťanům. U každé hodnoty se zastaví a snaží se ji konkretizovat tak, aby žáci dál dokázali pokračovat v rozvíjejících aktivitách.

Doplňující aktivita

Pro rozvinutí tématu může pomoci prezentace v aplikaci.

Týdenní výzva

Katecheta motivuje žáky, aby si přes prázdniny přečetli nějakou dětskou duchovní literaturu. Pokud funguje farní knihovna, může nabídnout žákům konkrétní knihy nebo může rodičům nějaké knihy či autory doporučit, aby je žákům koupili. Např. knihy od Marie Holkové, Zuzany Halasové, knihu Drakobijce, edici knihy Výpravy do doby Ježíšovy, aj.

30. NOVÉ NEBE A NOVÁ ZEMĚ

Cíl hodiny

Žák vysvětlí symboliku ženicha a nevěsty z knihy Zjevení, vytváří si představu o novém nebi a nové zemi, ve všem, co prožívá, opírá svoji naději o důvěru v Boha, který všechno směřuje k dobrému konci.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta připomene žákům výzvu na četbu knih přes prázdniny.

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků, jestli mají rádi nové věci. Proč ano? Proč ne? Pokračuje: V dnešní hodině se něco dozvíme o nové zemi a novém nebi. Jak byste si takovou zemi a nebe představovali? Bible je kniha, která často využívá obrazných vyjádření a tak je tomu i s texty, které si budeme číst dnes.

Boží slovo

Křesťané se nebojí konce světa, protože vědí, že pak začne něco nového, něco daleko lepšího: Bůh pro tuto dobu připravil nové nebe a novou zemi. Na této nové zemi bude Bůh bydlet společně s lidmi. Už je nic od sebe nebude dělit. Proto se křesťané od počátku na tuto dobu velmi těší.

Diskuse nad otázkami

Jak byl vystrojen nový Jeruzalém? Jako nevěsta.

Kdo má v tomto městě bydlet? Boží lid a Bůh uprostřed nich.

Rozvíjející aktivity

1. PROROCTVÍ O NOVÉM SVĚTĚ

Tato aktivita má pomoci žákům představit si Boží království jako místo pokoje a společné radosti. Pro některé žáky je vypovídající obraz svatby či hostiny, pro jiné to může být právě obraz z přírody (Iz 11,6–8).

Správně spojení: vlk – beránek, levhart – kůzle, tele – lvice, kráva – medvědice.

2. NAPLNĚNÍ PROROCTVÍ

Kniha zjevení apoštola Jana je poslední knihou Bible. V ní Bůh potvrzuje, že tato doba nové země nastane.

Ježíš přichází jako ženich.

Církev (všichni pokřtění) se stává Ježíšovou nevěstou.

3. CÍRKEV JAKO NEVĚSTA

Katecheta vede žáky ke společnému zamyšlení: Čím se může církev jako nevěsta okrášlit pro svého ženicha? Jsou to dobré skutky? Modlitby? Čestný život? Oběti? Odpuštění? Milosrdenství? Co to může být konkrétně v životě žáků?

Týdenní výzva

Katecheta vede žáky k tomu, aby si z předchozí diskuse vyvodili konkrétní závěr pro svůj život.

Vyrobilo Katechetické centrum Arcibiskupství olomouckého

© 2020